

120 години Софийски университет
„Св. Климент Охридски“

Традицията да бъдеш първи

© 2008 Бойко Пенчев, съставител

© 2008 Красимир Терзиев, художествено оформление

© 2008 Владислав Господинов, фотографии

Университетско издателство „Св. Климент Охридски“

В изданието са използвани изображения от архиви и от други издания на Университетското издателство.

120 години

СОФИЙСКИ
УНИВЕРСИТЕТ
СВ. КЛИМЕНТ
ОХРИДСКИ

120 години
Софийски
университет
„Св. Климент
Охридски“

Традицията
да бъдеш
ПЪРВИ

София, 2008
Университетско издателство
„Св. Климент Охридски“

120 ГОДИНИ СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ – 120 ГОДИНИ ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ В БЪЛГАРИЯ

Има ли нещо по-европейско у нас от Университета? Университетът с главна буква. Защото университетите и у нас, и в Америка, и в Азия, и в Африка тръгват от идея, родена в Европа, една от най-истинските европейски идеи: идеята за свободата на човешкия дух.

Началото на 1 октомври 1888 г. е съвсем скромно. Едва е отбелязано във вестниците, никой не снизхожда да го запечати на фотографска плака. Група млади мъже в новото здание на Първа софийска мъжка гимназия – едни сядат на чиновите, тъй като банки още няма, другите се изправят пред тях и започват да говорят. Толкоз.

Наричат първите седем преподаватели свети седмочисленици – като св. св. Кирил и Методий и техните ученици. Всички са европейски възпитаници, доктори на престижни университети – Лайпциг, Женева, Виена, Йена, Париж.

Задачата им изглежда непосилна. Само 15% от българите са грамотни. На този фон Александър Теодоров-Балан, Димитър Азура, Любомир Милетич, Емануил Иванов изглеждат титани. Според Иван Шишманов носят либералната мисъл на Запада, но не се отказват от българското, борят се за равноправие в Европа.

Университетът внася европейски идеи. Идеята за равнопоставеност, намерила израз в обръщението „колега“ – равно и за професора, и за студента. Равнопоставеност за жената, която сяда в аудиториите редом с мъжете. Далеч преди някои престижни европейски университети.

Европейска е и сградата му, макар и донякъде побългарена.

Като града, в който е издигнат, и Университетът расте, но не старее. Живее заедно с народа си. Страда заедно с него.

Десетилетия наред Софийският университет е българската наука. Според ректора Любен Диков „...Университетът е горд в своето съзнание, че е хвърлил мост между западната култура и нас...“.

Но той не е само знания. Той е свобода на духа, свобода на интелектуалното несъгласие. Той учи младежите да вземат самостоятелни решения, да толерират разликите в идеите, да уважават другия.

В годините, когато инакомислието е рисковано, Университетът е оазис на свободомислие. Не че няма и безгръбначни, кога не ги е имало.

През последните десетилетия Университетът не само оцеля, но и продължава да се развива. Посяга към европейски проекти, но гържи високо българското. Праща студентите си в десетки европейски университети да научат нещо различно, да го донесат у нас и да го споделят с връстниците си. И не само знание, но и умения, а с тях и гъвкавото, съобразено с изискванията на пазара, приложение на наученото.

В Университета проблемът „образование или наука“ никога не е стоял, защото се знае, че високо образование без висока наука няма.

Университетът гледа в бъдещето. Както се казва в Лисабонската стратегия на Европейския съюз, „...по-големи и по-ефективни инвестиции в модернизацията и качеството на университетите е директна инвестиция в бъдещето на Европа и европейците“.

Когато попитаеш някого къде е учил и той отговори – „в Университета“, никога не задава друг въпрос. Защото за българина Университетът с главна буква е Софийският университет „Св. Климент Охридски“.

Ректор
на Софийския университет
„Св. Климент Охридски“
Проф. дин Иван Илчев

ЗАЩО ПРАЗНУВАМЕ?

Всяко истинско празненство има три основни причини: то е честване на миналото, празник в настоящето и амбиция за бъдещето.

Миналото на Софийския университет заслужава честване. По времето на неговото създаване идеята има много противници: малцина са тези, които вярват, че малка и млада България има интелектуален потенциал за университет, никой не знае как ще завърши цялото начинание. Проф. Михаил Арнаудов излага аргументите на тогавашните скептици: „Ако другаде този род институции възникват органически из цялата предходна училищна система и се подготвят във всяко едно отношение за успешно развитие, у нас, при недостига на добри гимназии, създадени от признати люде на науката, и от материални средства за осигуряване, замисленото отваряне на Висшето училище, се явява като случаен просветно-административен почин, дошъл в разрез с реалните възможности на българската държава.“ Дванадесетте десетилетия, които следват, бавно и трудно – но неотклонно – отхвърлят тези опасения. Създава се университетска библиотека, с усилия и конфликти се определят правилници, възникват факултет след факултет, Висшето училище получава името „университет“ и правото на автономия. С течение на годините се увеличава приемът на студенти, расте и щатният състав на преподавателите, бавно се подобрява материалната база, набъбва българската научна книжнина, създават се традициите на факултети и катедри. Още в първите десетилетия след създаването си новият университет поема образованието на повечето от чиновниците и учителите в България – той създава добри гимназии и учители, а те – неговите студенти. В него постепенно се концентрира научен елит; отначало той привлича учени,

Статуите на братята Евлоги и Христо Георгиеви, гарили средства за построяването на Университета, пред главния вход на Ректората

завършили в престижни европейски университети, но след тях идва ново поколение от млади учени и преподаватели, много от които са получили образованието си в самия Софийски университет: литературните историци Боян Пенев и Михаил Арнаудов, химиците Димитър Иванов и Иван Странски, историкът Петър Мутафчиев, математикът и астрономът Кирил Попов, метеорологът Любомир Кръстанов, биологът Методий Попов, едва ли можем да споменем всички. Много от учените и преподавателите печелят международно признание, публикуват книги в чужбина, членуват в чуждестранни академии, научни сдружества, стават почетни доктори на чужди университети. Но преподавателите и студентите не са само университетски хора. Още от 1907 г. след конфликт с княза във връзка с откриването на Народния театър Софийският университет става символ и на гражданска позиция. Тази традиция се запазва между войните. Тя успява да се закрепори в годините

на тежка идеологическа индоктринация на целия обществен живот: в края на 80-те години на XX в. тъкмо в университетското „Яйце“ и в 65-а аудитория бяха първите български дисидентски събрания. В края на XX и началото на XXI в. Алма матер става „майка“ в още един смисъл: преподаватели и възпитаници на Софийския университет са създатели на богатата мрежа от университети и висши училища в днешна България.

Така че скептиците, прави в началото преди 120 години, все пак бъркат за крайния резултат: за повече от столетие „случайният просветно-административен почин“ се е превърнал в органична академична традиция.

Настоящото на Софийския университет е достойно, макар и не идилично. Последните 18 години са време на ожесточена академична конкуренция, на сериозни предизвикателства на пазара, на новата публична и политическа ситуация в България. В световен план променените медийни и информационни реалности накараха философи на висшето образование да заговорят за „смъртта на преподавателя“, а българската ситуация се характеризира с безпрецедентно изтичане на мозъци. Въпреки това с 25 000 студенти и с над 1800 преподаватели Софийският университет остава най-големият в страната, а качеството на образованието в него е все още без конкуренция: всички нови университети в страната „спорят“ със Софийския, състезават се с него и така всъщност утвърждават академичните му качества. При нас все още са най-добрите преподаватели и най-добрите студенти, най-сериозните магистърски и докторски програми, при нас се пишат най-интересните дипломни работи и дисертации. В изследователско отношение Софийският университет е единственият сериозен съперник на БАН, въпреки че има значително по-малък щатен състав от него. Учени от Софийския университет участват в международни проекти и в рамките изследователски програми на Европейския съюз, изследват

Освещаването на централната сграда на Софийския университет на 16 декември 1934 г.

Читалня в Университетската библиотека

Антарктида, участват в създаването на Големия андронен колайдер, организират конференции заедно с Умберто Еко, Деруда и Хабермас. Може би малко по-тромав и консервативен от редица свръхгъвкави нови университети и полууниверситетски организации, които по-бързо следват новостите (а гали не кръска на модите?) във висшето образование, той гарантира научна добросъвестност, задълбоченост, критично мислене, солидност и в последна сметка студентска диплома, която е наистина престижна.

Но онова, за което си заслужава днес да се празнува, са самите студенти на Софийския университет: те са истинският интелектуален капитал на нацията, нейната духовна енергия, най-доброто в нея. Това се доказва както от работата им в аудиториите, лабораториите и библиотеките, така и от добрите им позиции на българския пазар на труда, а също и от образователните им успехи в магистърски и докторски програми извън България. Те са и граждани, което доказаха и през 1989, и през февруари 1997 г., ще го доказват, сигурни сме, и в бъдеще.

Получаване на университетски дипломи в Аулата

Празнуваме бъдещето, защото сме оптимисти. Не идеализираме Софийския университет; пред него има сериозни проблеми и предизвикателства, с които той ще трябва да се справи. Ще успее ли той да се реформира така, че от един от 500-те най-добри европейски да стане един от 500-те най-добри световни университета? Ще успее ли да въведе нови системи за управление на учебния процес и на качеството, да модернизира учебните си планове и програми, така че да балансира нуждите на динамичния български пазар, търсените технологични иновации и изискванията на фундаменталната наука? България влезе в Европейския съюз.

Ще успее ли Софийският университет да бъде конкурентоспособен на големите европейски и американски университети, ще привлича ли чужди – европейски, американски и азиатски – студенти? Ще се превърне ли в истински изследователски университет? Как ще се впише неговата изследователска стратегия в европейското изсле-

гователско пространство? Въобще ще стане ли Софийският университет европейско и глобално висше училище от висока класа? И още: ще се превърне ли Алма матер в по-привлекателно място за най-талантливите, ще съумее ли да повиши престижа на преподавателската и изследователската работа, ще отвори ли своята политика за бързи и успешни кариерни пътища на младите учени?

Едва ли можем да изброим всичко. С цялото съзнание колко трудно е да се отговори на тези предизвикателства ние вярваме, че преподавателите, докторантите и студентите на Софийския университет имат енергията, таланта и амбицията да се справят с тях. Традицията има бъдеще, а бъдещето – академични корени в онова, което е създадено.

Два момента в нашия амбициозен празник трябва обаче да бъдат специално споменати.

Първият може да бъде наречен „отваряне“. Софийският университет иска да интензифицира връзките си с външния свят. За целта той си избра авторитетно настоятелство от общественици и бизнесменци, които да го съветват за финансовата му, инвестиционната и образователната политика. Избра Мегуен съвет от известни български журналисти и провежда масирана медийна акция, свързана с годишнината. Така Университетът търси нова видимост и подобряване на своя публичен образ. Планираме още създаването на Жизнен Клуб на възпитаниците и повишаване ролята на студентските организации, откриване на Културен клуб, в който периодично да гостуват творци и интелектуалци. Започва внимателно лобирание за големите инфраструктурни проекти на Софийския университет сред представители на сръжжавната и общинската власт, както и мащабна дарителска кампания сред български и чуждестранни фирми. Ще подобрим връзките си и с другите български университети – в последна сметка нашите цели са общи. Смятаме всяка форма на академично високомерие и самоизолация за погрешни.

Но отварянето не е самоцел. Вторият момент е намерението на ръководството на Софийския университет да превърне Алма матер във фактор в българския публичен живот. Софийският

Централното стъбище на Аулата

университет има огромен и разнообразен интелектуален потенциал; амбицията е той да бъде впрегнат за промяна и европеизиране на съвременна България. Появи се идеята за „академичен контрол“ (по подобие на парламентарния контрол): авторитетни професори, талантиливи докторанти и студенти да получат медиен форум, откъдето да говорят като естествен и критичен коректив на случващото се в българския обществен живот.

Видно е, че амбициите са сериозни. Бъдещето ще покаже дали те са и реалистични.

Но нека накрая се върнем към настоящето на самия празник. През месеците октомври и ноември в Софийския университет ще гостуват седемте изкуства, известни софийски творци ще имат спектакли, университетските състави ще представят собствена културна програма. Паралелно текат научните събития на 120-годишнината: международна научна конференция за бъдещето на университета, връчване на голяма научна награда на Университета и приемане на официална стратегия за научните изследвания. Издателската програма има за свой фокус стартиращата поредица „Университетско наследство“, а всеки факултет подготвя своя собствена издателска и научна програма. Студентите са организирали свои събития (конкурси, концерти, конференции), в спортната програма се предвиждат разнообразни състезания. Кулминацията на празничните месеци е следобедът на 24 ноември 2008 г., когато академичните гости (над 120 души, ректори на наши и чужди университети и почетни доктори на Софийския университет) заедно с цялото академично тяло, преподаватели, студенти и възпитаници ще преминат с тържествена процесия по улиците на София за финалния официален концерт в Народния театър. След това шествието ще се завърне в Университета, където ще започне истинският празник – бал с маски, с много музика и танци. Ще свирят известни български групи, за да стане купон с академичен финес.

Ето защо, уважаеми студенти, докторанти, преподаватели, възпитаници и приятели, ви каним: Празнувайте с нас! А на празника не забравяйте маските и усмивките под тях.

Gaudeamus igitur!

Нека да се веселим, докато е млад Софийският университет!

Координационен център
за честването на 120-годишнината

БЪЛГАРСКАТА АЛМА МАТЕР

Софийският университет поставя началото на висшето образование в България. В цялата си история той е бил и продължава да бъде най-големият български държавен университет – национално средище за висше образование, наука и култура. Днес той е най-големият и модерен учебен и научноизследователски център в България и обхваща 16 факултета с 92 специалности.

Университетът обучава студенти в трите образователни степени и извършва научноизследователска дейност в областта на природо-математическите, обществените и хуманитарните науки. В структурата му са включени 16 факултета, 3 департамента, както и многобройни научни центрове и лаборатории. През учебната 2007/2008 г. в трите образователно-квалификационни степени в Софийския университет са се обучавали 25 060 души, от които 18 235 в бакалавърски програми, 4656 – в магистърски програми, 829 докторанти и 1340 чуждестранни студенти.

В Софийския университет работят голяма част от най-добрите български специалисти във всички области на науката. На постоянен трудов договор са 1622 преподаватели. От тях академици са 2, член-кореспонденти на БАН – 7, професори – 202, доценти – 612, главни асистенти – 476, старши асистенти – 192, и асистенти – 140. В Университета има 178 доктори на науките и 978 доктори.

По брой преподаватели и студенти, научнотеоретични и практически постижения, национално влияние, международни контакти, библиотечно-информационно обслужване, материално-техническа база и възможности, както и по реализация на абсол-

вендите си той е сравним с най-добрите университети в Европа и се явява един от водещите в Югоизточна Европа.

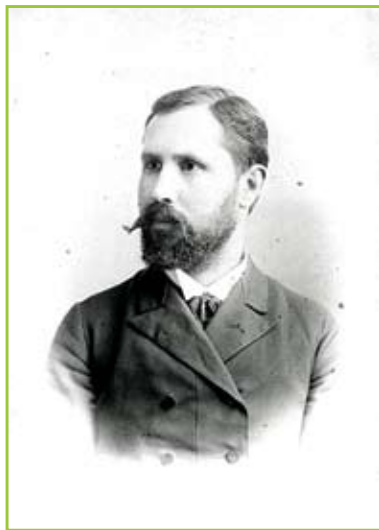
От 2003 г. в Софийския университет е въведена Европейската система за трансфер на кредити, която повишава студентската мобилност и качеството на обучението като цяло. Университетът има договорни отношения със 178 университета от различни страни, стотици съвместни участия в международни проекти от различен тип и многостранни лични контакти с колеги от целия свят. С подписването на новата харта „Еразъм“ през 2007 г. и пълноправното членство на България в Европейския съюз Университетът ще дава все по-големи възможности за студентска и преподавателска мобилност. Приоритет на Софийския университет през следващите години ще бъде и стратегическата европейска инициатива „Учене през целия живот“.

Софийският университет е автономна и уникална национална институция, създаваща висококвалифициран човешки капитал. Научната дейност на университета е изградена върху идеята, че успешните фундаментални, проблемни и приложни проучвания са задължителна стъпка в осъществяването на ефективното взаимодействие между образователен процес, наука, технологично развитие и иновационна политика. Софийският университет е национално средище и генератор на наука, чрез който България достойно стои на световната научна карта.

ИСТОРИЯ

През 1887 г. министърът на просвещението Т. Иванчев издава наредба за откриване на педагогически клас към Първа мъжка гимназия в София. Занятията започват на 1 октомври 1888 г. Това е рождената дата на българския университет. Педагогическият курс има за цел „да дава висше образование и да подготвя учители за средните училища“. Занятията започват с четирима редовни и трима извънредни преподаватели, сред които Александър Тодоров-Балан, Любомир Милетич, Иван Георгов, всички със солидно европейско образование и научни изяви. Първият випуск включва 43 студенти. В приетия правилник се предвижда функционирането само на историко-филологическо отделение.

Александър Теодоров-Балан, първият ректор на Софийския университет

Указът на княз Фердинанд за основаването на Висшето училище

В края на 1888 г., отчитайки доброто начало на Висшия педагогически курс, Народното събрание взема решение за преобразуването му във Висше училище. На 31 януари 1889 г. са назначени първите преподаватели на Висшето училище, които веднага поставят въпроса за създаване на библиотека и снабдяването ѝ с периодични издания, както и за изработването на правилник. За пръв ректор е избран Александър Теодоров-Балан, възпитаник на университетите в Прага и Лайпциг, доктор на Пражкия университет, преподавател по езикознание, диалектология и славянска филология.

През 1904 г. със закон и указ Висшето училище е преустроено в Университет, носещ името на големите негови дарители-родолюбци – „Български университет братя Евлогий и Христо Георгиеви от Карлово“. От 1902 г. св. Климент Охридски е патрон на Университета и затова на 25 ноември се чества празникът на Алма матер. От началото на 1935 г. Софийският университет официално започва да носи името на своя патрон и то е изписано върху фасадата на сградата на Ректората.

УЧЕБНА ДЕЙНОСТ

РЕКТОРАТ

Централната сграда на Софийския университет (известна като Ректората) е един от най-емблематичните архитектурни паметници на София. Разположен в непосредствена близост до Народното събрание, храм-паметника „Александър Невски“, Националната художествена академия, Централната сграда на БАН и Народната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, Ректоратът е неразделна част от архитектурното пространство, символизиращо духовния живот на България.

Историята на сградата сякаш отразява драматичните перипетии в най-новата българска история. През 1906 г. е обявен конкурс за сграда на държавния университет. Той е спечелен от идеен проект на френския архитект Анри Брасон. Проектът представлява ансамбъл от десетина сгради, които трябва да се разположат върху сегашното място на Университета, бившия царски манеж (днес там е Народната библиотека) и Докторската градина. По редица причи-

ни обаче строежът не е осъществен и в началото на 20-те години Ефорията по завещанието на братята Евлогий и Христо Георгиеви възлага на арх. Йордан Миланов да преработи проекта на Бреасон, независимо от несъгласието на университетските власти и на самия архитект. На 30 юни 1924 г. е положен основният камък. Същата година арх. Бреасон заежда и на следващата година спечелва дело за нарушени авторски права. Строителството продължава и арх. Миланов влага всичко от себе си в него. Той работи буквално до последни сили. Повален е от тежка простуда и изгъхва на строежа на 8 февруари 1932 г. Сградата е тържествено осветена на 16 декември 1934 г.

В проекта на Бреасон преобладават ренесансовите форми, а преработеният от Й. Миланов вариант има по-еклектичен вид с преобладаващ барок. Френският архитект проектира павилионно облика на Университета в седем отделни блока. Фасадата на Ректората според Бреасон има само представителен характер и се състои от главен вестибюл и аула. Замисълът е да представлява триумфална арка на българската култура от времето на княз Борис I с параден вход, флангиран от два лъва-пазител и статуи на гръцки философи между тях. В горната част архитравът забързва с ажурна колонада и две физурални композиции с паметната за българския дух 886 година, отразяваща приемането на славянската писменост и култура на територията на Средновековна България.

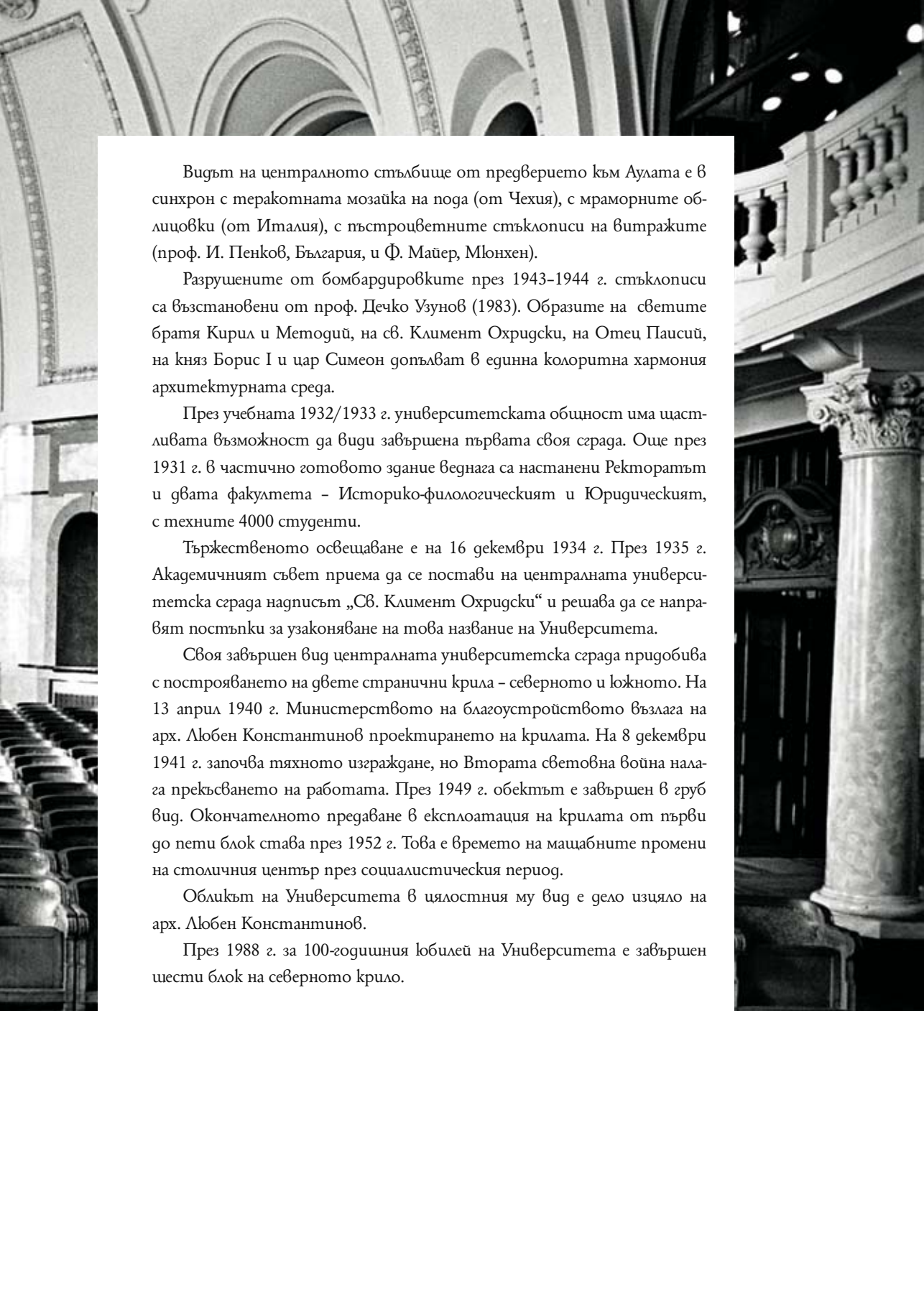
Проектът на Бреасон поставя по-голям акцент върху външния изглед на сградата. Арх. Й. Миланов залага повече на практичния ефект. По искане на Ефорията той променя фасадата и репрезентативния характер на вътрешното разпределение със създаването на голяма аудитория, а помещенията за професори, доценти и семинари увеличава от 39 на 75. В същото време внася значителни подобрения в архитектурния облик на фасадата чрез внушителната монументална пластика. От лявата и дясната страна на парадното стълбище са поставени двете седящи бронзови фигури на дарителите на Университета – братята Евлогий и Христо Георгиеви от Карлово (скулптор К. Шиваров).

Արամա, 1938 թ.

The background image shows the interior of a grand, classical-style hall. On the left, there are rows of dark wooden chairs. The ceiling and walls feature a series of large, ornate arches. On the right, a balcony with a decorative balustrade is visible. A large, fluted column with a classical capital stands in the foreground on the right side.

Видът на централното стълбище от предверието към Аулата е в синхрон с теракотната мозайка на пода (от Чехия), с мраморните облицовки (от Италия), с пъстроцветните стъклописи на витражите (проф. И. Пенков, България, и Ф. Майер, Мюнхен).

Разрушените от бомбардировките през 1943-1944 г. стъклописи са възстановени от проф. Дечко Узунов (1983). Образите на светите братя Кирил и Методий, на св. Климент Охридски, на Отец Паусий, на княз Борис I и цар Симеон допълват в единна колоритна хармония архитектурната среда.

През учебната 1932/1933 г. университетската общност има щастливата възможност да види завършена първата своя сграда. Още през 1931 г. в частично готовото здание веднага са настанени Ректоратът и двата факултета – Историко-филологическият и Юридическият, с техните 4000 студенти.

Тържественото осветяване е на 16 декември 1934 г. През 1935 г. Академичният съвет приема да се постави на централната университетска сграда надписът „Св. Климент Охридски“ и решава да се направят постъпки за узаконяване на това название на Университета.

Своя завършен вид централната университетска сграда придобива с построяването на двете странични крила – северното и южното. На 13 април 1940 г. Министерството на благоустройството възлага на арх. Любен Константинов проектирането на крилата. На 8 декември 1941 г. започва тяхното изграждане, но Втората световна война налага прекъсването на работата. През 1949 г. обектът е завършен в груб вид. Окончателното предаване в експлоатация на крилата от първи до пети блок става през 1952 г. Това е времето на мащабните промени на столичния център през социалистическия период.

Обликът на Университета в цялостния му вид е дело изцяло на арх. Любен Константинов.

През 1988 г. за 100-годишния юбилей на Университета е завършен шести блок на северното крило.

ИСТОРИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ

София 1504

бул. Цар Освободител 15

тел. (+359 2) 9308 223, 987 62 92

<http://www.clio.uni-sofia.bg/>

Лекции по история в Софийския университет се четат още от създаването му през 1888 г. като Висш педагогически курс. След преименуването на Висшето училище в Университет през 1904 г. специалност История се изучава в Историко-филологическия факултет. С реструктурирането на Софийския университет през 1951 г. се образува Философско-историческият факултет. От 1972 г. Историческият факултет е самостоятелно звено на Университета.

В Историческия факултет понастоящем работят 82 преподаватели, от които 47 хабилитирани. През 2008 г. във факултета са се обучавали 1473 студенти, от които 1178 бакалаври, 179 магистри, 84 докторанти и 32 чуждестранни студенти.

СПЕЦИАЛНОСТИ

- » История (редовно и заочно)
- » Археология
- » Етнология
- » История и география
- » Архивистика и документалистика
- » Минало и съвремие на Югоизточна Европа

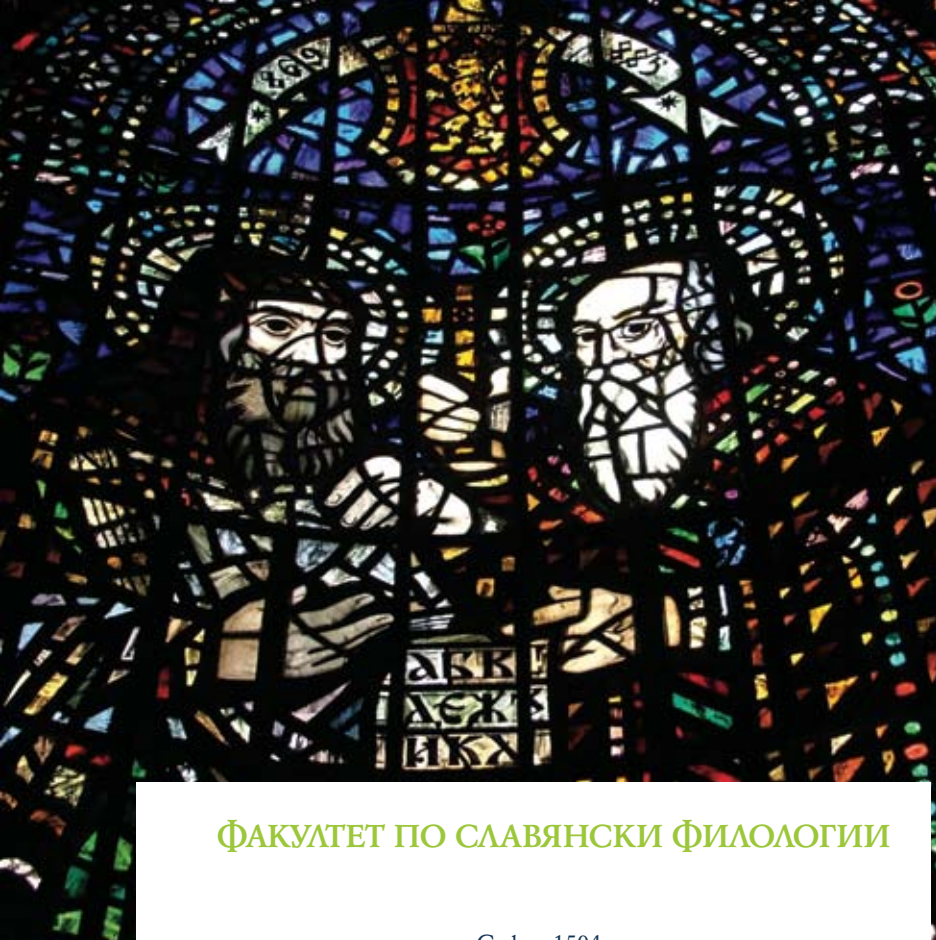
МАГИСТЪРСКИ ПРОГРАМИ

- » Власт, авторитет и култура в Югоизточна Европа
(на английски език)
- » Американистика и трансатлантически отношения
- » Антична история и култура
- » Археология
- » Археометрия (съвместно с ХФ, ГГФ, БФ и ФзФ)
- » Балканите между две цивилизации: християнство и ислям
- » Българско средновековие и Възраждане
- » Документалистика и архивистика
- » Европейският Югоизток
- » Етнология и културна антропология
- » Икономика и мениджмънт на туризма на историческото наследство (съвместно със Стопанския факултет)
- » История на Евразия, Русия и Източна Европа
- » Кризи, конфликти и дипломация
- » в световната политика XV–XX в.
- » Културен туризъм (заочно, платено, съвместно с ГГФ)
- » Медии и историческа памет
(съвместно с Факултета по журналистика)
- » Музеология
- » Нова и съвременна българска история

- » Средновековното общество – идеология,
- » политика и култура
- » Ethnicity and National Relations in South Eastern Europe
(за чуждестранни студенти)

НАУЧНА ДЕЙНОСТ И МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Много от преподавателите в Историческия факултет са световно признати учени и периодично гостуват в различни европейски, американски и други университети. Научните изследвания на колегията се публикуват на страниците на Годишник на Историческия факултет, който излиза редовно от 1904 г. В момента преподавателите работят по няколко значими научни проекта, между които SUDigital – Дигитални ресурси за проучване, опазване и популяризиране на българското културно-историческо наследство. Колегията участва редовно в авторитетни национални и международни конгреси, симпозиуми и други научни изяви.

ФАКУЛТЕТ ПО СЛАВЯНСКИ ФИЛОЛОГИИ

София 1504

бул. Цар Освободител 15

тел. (+359 2) 9308 389

<http://www.slav.uni-sofia.bg/>

Факултетът по славянски филологии е връстник на Софийския университет. Когато през 1888 г. се създава Висшият педагогически курс, прераснал през 1889 г. във Висше педагогическо училище, в него се обучават 28 студенти по история и 15 – по славянска филология. Филологическите дисциплини от 1889 г. се преподават в Историко-филологическия факултет до разделянето му на Исторически и Филологически факултет през 1950 г. През 1965 г. Филологическият факултет е разделен на Факултет по славянски филологии и Факултет по западни филологии.

Във Факултета по славянски филологии работят 143 преподаватели, от които 67 хабилитирани. През учебната 2007/2008 г. във факултета са се обучавали 1222 студенти, от които 1079 в бакалавърски програми, 78 – в магистърски програми, 39 докторанти и 26 чуждестранни студенти.

СПЕЦИАЛНОСТИ

- » Българска филология
- » Славянска филология
  - » Профил Полска филология
  - » Профил Чешка филология
  - » Профил Словашка филология
  - » Профил Сръбска и хърватска филология
със специализация по словенски език
- » Руска филология
- » Балканистика

МАГИСТЪРСКИ ПРОГРАМИ

- » Лингвистика
- » Литературознание
- » Литература, кино и визуална култура
- » Антропология и филология
- » Старобългаристиката в контекста на византийската книжовност
- » Компютърна лингвистика. Интернет технологии в хуманитаристиката
- » Образованието по български език и литература в средното училище
- » Преводач-редактор
- » Литературата - творческо писане
- » Литература и култура на Русия
- » Език, култура, превод

МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Факултетът по славянски филологии има сключени договори по линия на международните програми Сократ/Еразъм и участва в международната мрежа SEERUS. Всяка година се провеждат специализации на студентите от факултета в Полша, Русия, Украйна, Чехия, Словакия, Сърбия и Хърватска, Словения, Румъния, Албания и Гърция.

ТЕСТОВ ЦЕНТЪР ПО РУСКИ ЕЗИК КАТО ЧУЖД

Тестовият център по руски език във Факултета по славянски филологии е създаден през 2004 г. с подкрепата на Обществения форум „България – Русия“. Центърът разполага с езиков кабинет, лекционна зала, компютърна зала и библиотека. По силата на договор с Московския сръжжавен университет в ТРКИ се прилага руската сръжжавна система за многостепенно тестване нивото на владеене на руски език, която е съставна част от общоевропейската система за езиково тестване (ALTE). Центърът може да издава международно признат сертификат за владеене на руски език.

ЛЕТЕН СЕМИНАР ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И КУЛТУРА ЗА ЧУЖДЕСТРАННИ БЪЛГАРИСТИ И СЛАВИСТИ

summercourse@slav.uni-sofia.bg
<http://www.slav.uni-sofia.bg/pages/summer.htm>

Факултетът по славянски филологии съвместно с Министерството на образованието и науката провежда Летен семинар по български език и култура за чуждестранни българисти и слависти. Обучението се провежда от високкоквалифицирани университетски преподаватели според степенята на владеене на български език. Провеждат се специализирани семинари по:

- » Съвременен български език
- » Българска литература
- » Антропология на българите
- » Проблеми на превода.

В Летния семинар по български език и култура се приемат участници със стипендии по междусръжжавните програми за културен и научен обмен и по договори на СУ „Св. Климент Охридски“ с други чуждестранни университети, както и срещу заплащане.

ФАКУЛТЕТ ПО КЛАСИЧЕСКИ И НОВИ ФИЛОЛОГИИ

София 1504
бул. Цар Освободител 15
тел. (+359 2) 9308 381

Създаването на катедрите и специалностите, които съставляват ФКНФ, започва в рамките на Историко-филологическия факултет през 20-те години на XX в. През 1951 г. е образуван Филологически факултет, който през 1965 г. се разделя на Факултет по славянски филологии и Факултет по западни филологии. Последният получава името Факултет по класически и нови филологии през 1979 г.

Във Факултета по класически и нови филологии работят 216 щатни преподаватели, от които 70 хабилитирани.

През учебната 2007/2008 г. във факултета се обучават 2370 студенти, от които 1974 в бакалавърски програми, 212 в магистърски програми, 40 докторанти и 144 чуждестранни студенти.

СПЕЦИАЛНОСТИ

- » Класическа филология
- » Новогръцка филология
- » Унгарска филология
- » Френска филология
- » Италианска филология
- » Румънска филология
- » Немска филология
- » Скандинавистика

- » Английска филология
- » Испанска филология
- » Португалска филология
- » Арабистика
- » Тюркология
- » Китаистика
- » Кореистика
- » Японистика
- » Индология
- » Иранистика
- » Арменска филология

МАГИСТЪРСКИ ПРОГРАМИ

- » Антична култура и литература
- » Превод (френска филология, английска филология)
- » Франкофонски изследвания и европейски практики
- » Езикознание и превод (новогръцка филология)
- » Култура на Унгария и превод
- » Антропологически изследвания на Средиземноморието и Балканите: Италия - България
- » Литература—култура—медии (немска филология)
- » Език—комуникации—превод (немска филология)
- » Нордистика
- » Британска и американска литература
- » Гранични изследвания
- » Език и общуване (английска филология)
- » Приложна лингвистика
- » Американистика и трансатлантически отношения
- » Приложна лингвистика (Испанска филология и португалска филология)
- » Приложно-лингвистична тюркология
- » Османистика
- » Арабско общество и култура
- » Арабски език и литература
- » Индийско културознание и обществознание
- » Източноазиатски култури
- » Методика на чуждоезиковото обучение

(за специалностите Английска филология, Испанска филология, Италианска филология, Класическа филология, Немска филология, Новогръцка филология, Португалска филология, Френска филология)

- » Конферентен превог (за специалностите Английска филология, Френска филология, Немска филология)

МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

В почти всички специалности на факултета по класически и нови филологии работят и преподават чуждестранни гост-лектори, носители на изучаваните езици и култури. Тази възможност е осигурена благодарение на действащите международни споразумения с водещи чуждестранни университети и културни институции. Катедрите и факултетът като цяло усилено поддържат и развиват международните си контакти. Само по европейската програма за мобилност „Еразъм“ към момента има действащи 66 двустранни споразумения, по силата на които над 150 студенти от факултета всяка година заминават за минимум един семестър в избран от тях университет в Европа. Най-разгърнатата форма на европейско сътрудничество в учебната сфера са съвместните магистърски програми, чиито дипломи се признават едновременно от няколко европейски университета.

ЦЕНТЪР ЗА ИЗТОЧНИ ЕЗИЦИ И КУЛТУРИ

Центърът за източни езици и култури (ЦИЕК) е уникално звено в организационната структура на Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Създаден през 1983 г. със заповед на ректора акад. Георги Близнаков като една катедра към Факултета по класически и нови филологии, днес ЦИЕК се състои от четири самостоятелни катедри – „Арабистика“, „Тюркология“, „Езици и култури на Източна Азия“ и „Класически изток“, обхващащи осем ориенталистични специалности, в това число арабистика, тюркология, японистика, китаистика, кореистика, индология, иранистика и арменска филология. През 1984 г. към Центъра е създадена специализирана библиотека на базата на съществувала малка сбирка по ориенталистика от Централната университетска библиотека.

ЮРИДИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ

София 1504
бул. Цар Освободител 15
тел. (+359 2) 9308 577

Юридическият факултет е основан през 1892 г. В него работят 100 преподаватели, от които 47 хабилитирани. През учебната 2007/2008 г. в него се обучават 3218 български, от които 2695 бакалаври, 193 магистри, 50 докторанти, и 280 чуждестранни студенти.

СПЕЦИАЛНОСТИ

- » Право (степен магистър)
- » Международни отношения (степен бакалавър)

МАГИСТЪРСКИ ПРОГРАМИ

- » Европейски отношения
- » Международна сигурност
- » Многостранна дипломация

МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Дългогодишното сътрудничество с Университета в Хамбург довежда до създаването през 1991 г. на Института по германско и европейско право. Институтът предлага на студентите образователни семинари в областта на ФРГ и европейското право, съдейства за осъществяване на академичен обмен и краткосрочно пребиваване на студенти в Университета в Хамбург.

Студентите от Юридическия факултет участват в международни състезания за решаване на казуси на името на Рене Касен – Франция, и на Филип Джемс – САЩ.

ФИЛОСОФСКИ ФАКУЛТЕТ

София 1504

бул. Цар Освободител 15

тел. (+359 2) 9308 351

<http://forum.uni-sofia.bg/filo/display.php>

Философия се преподава в Софийския университет още от самото му създаване през 1888 г. През 1951 г. е сформиран Философско-историческият факултет, от който през 1972 г. се обособява Философски факултет. Философският факултет е едно от най-динамично развиващите се звена в Софийския университет, като в периода 1986–1998 г. в него са разкрити 5 нови специалности.

Във факултета работят 174 преподаватели, от които 105 хабилитирани. През учебната 2007/2008 г. във факултета се обучават 3054 студенти, от които 1786 бакалаври, 914 магистри, 151 докторанти и 203 чуждестранни студенти.

СПЕЦИАЛНОСТИ

- » [Философия](#)
- » [Психология](#)
- » [Социология](#)
- » [Политология](#)
- » [Културология](#)
- » [Библиотечно-информационни науки](#)
- » [Публична администрация](#)
- » [Европеистика](#)

МАГИСТЪРСКИ ПРОГРАМИ

- » [Виртуална култура](#)
- » [Средновековна философия и култура](#)
- » [Философия с преподаване на английски език](#)

- » Философия на съзнанието и езика
- » Глобалистика
- » Съвременна философия
- » Философия
- » Социални изследвания на пола
- » Философия и култура на Изтока
- » Практическа философия
- » Детско-юношеска и училищна психология (диагностика и консултиране) за студенти с бакалавърска степен по психология
- » Детско-юношеска и училищна психология (диагностика и консултиране) за бакалаври с хуманитарна специалност
- » Социална и юридическа психология
- » Трудова и организационна психология
- » Клинична и консултативна психология
- » Организационно поведение и консултиране на организацията
- » Социологическа диагностика на съвременността
- » Трудови пазари и развитие на човешките ресурси
- » Международни политически отношения и сигурност
- » Политически мениджмънт
- » Политически технологии и глобализация
- » Културна антропология
- » Изкуства и съвременност (XX–XXI век)
- » Мениджмънт и социализация на културното наследство
- » Медии, комуникации, култура
- » Европейска магистърска програма „История на жените и половете“
- » Библиотечно-информационни науки и културна политика
- » Управление на информационните ресурси
- » Публична администрация (за бакалаври по специалности, различни от Публична администрация)
- » Европейска публична администрация
- » Публичен мениджмънт и политики
- » Административни практики (за служители в държавната администрация)
- » Европейска интеграция
- » Европейски изследвания
- » Европеистика и социални науки
- » Реторика
- » Философия и практика на реториката
- » Приложни социални изследвания

ДОКТОРАНТСКО УЧИЛИЩЕ

Една от сградите на Философския факултет на бул. Цариградско шосе (4 блок)

Интериор на бл. 4

Проект на СУ „Св. Климент Охридски“ по ОП „Развитие на човешките ресурси“.

Целта на докторантското училище е да повиши общия образователен, изследователски и обществен капацитет на докторската степен за по-добрата и успешна кариерна реализация на докторантите като млади учени и професионалисти. Докторантското училище има тристепенна структура.

Модул I

Докторантско училище. Всеки семестър училището предлага на докторантите възможност да избират интердисциплинарни семинари, които им дават по-широки теоретични и методологически перспективи и обогатяват тясно специализираното им знание. Семинарите се разработват от хабилитирани преподаватели от СУ и се одобряват на конкурсен принцип от Експертния съвет на проекта. Участниците в този модул могат да участват в следващите два модула.

Модул II

Допълнително подпомагане изследователския капацитет и мобилност на докторантите. 1) На конкурсен принцип се подкрепят краткосрочни (участия в научни форуми) и средносрочни (до 1 месец) изследователски визити в страната и чужбина, свързани с дисертационния труд (теренна работа, достъп до архиви и ресурси). 2) На докторантите се издават ваучери за междубиблиотечен обмен или еднократна субсидия за закупуване на книги. 3) Абонамент за електронни информационни ресурси.

Модул III

Публикуване и разпространение на дисертационни изследвания. Издателската програма на Докторантското училище включва: 1) Годишник на Докторантското училище, където се публикуват на български избрани с конкурс дисертационни изследвания или техни части; 2) рубрика „Дебюти“ в чуждоезичното научно списание за социални и хуманитарни науки DIVINATIO; 3) два завършени дисертационни труда, избрани с конкурс и публикувани като монографични изследвания в завършващата фаза на проекта.

ФАКУЛТЕТ ПО ПЕДАГОГИКА

София 1040

бул. Цар Освободител 15, тел. (+359 2)

9308 337

decan@fp.uni-sofia.bg

Специализираното обучение по педагогика поставя началото на висшето образование в България. В 120-годишната си история специалност Педагогика се изучава в рамките на Историко-филологическия, Историко-философския и Философския факултет. От 1986 г. Факултетът по педагогика се обособява като самостоятелно структурно звено на Университета.

Към момента във факултета работят 39 преподаватели, от които 23 хабилитирани. През учебната 2007/2008 г. във Факултета по педагогика се обучават 1135 студенти, от които 863 бакалаври, 171 магистри, 23 докторанти и 78 чуждестранни студенти.

СПЕЦИАЛНОСТИ

- » Педагогика
- » Социални дейности
- » Неформално образование

МАГИСТЪРСКИ ПРОГРАМИ

- » Образователен мениджмънт
- » Мениджмънт на образование на възрастните
- » Педагогика на дегвиантното поведение
- » Съвременни образователни технологии
- » Консултиране по проблемите на майчинството и развитието на детето в училищна възраст
- » Клинична социална работа
- » Квалификация и пренасочване на работна сила
- » Социална работа с деца и семейства

- » Социална работа в общински (локални) структури
- » Управление на институциите за социална работа

МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Факултетът по педагогика участва в децентрализирани дейности по програма „Мобилност“ на европейската образователна програма „Учене през целия живот“ на базата на двустранни договори с университети в Австрия, Великобритания, Холандия, Белгия, Дания, Германия, Португалия, Франция, Испания, Кипър, Литва, Латвия, Чехия, Гърция, Словакия.

ПРОЕКТИ

1. Факултетът по педагогика е един от българските партньори в пилотен проект по програма „Леонардо да Винчи“ на тема „Обучение и обмяна на опит за мениджъри в институциите за работа с младежта в Централна и Източна Европа“, стартирал през ноември 2006 г. в партньорство с представители на Холандия (координатор на проекта), Унгария, Румъния и Естония.

2. Факултетът по педагогика е партньор на Института по образованието, Лондонския университет и Националната академия за политически и социални науки в Букурещ в проекта „Transfer of good practices in enhancing the capacity for online tutoring“ („Трансфер на добри практики за повишаване на капацитета на електронното преподаване“) по програма Life long learning, Леонардо - Transfer of innovations и е с продължителност 2 години. Проектът ще стартира от началото на учебната 2008/2009 г.

ГЕОЛОГО-ГЕОГРАФСКИ ФАКУЛТЕТ

София 1504
бул. Цар Освободител 15
тел. (+359 2) 9308 385
<http://www.gea.uni-sofia.bg/>

В сегашния си вид Геолого-географският факултет съществува от 1963 г. Първи курсове по геология и минералогия в Софийския университет се четат от 1891 г. През 1898 г. в Историко-филологическия факултет се учредява катедра по география и етнография. Общият брой на преподавателите е 91, от които 52 хабилитирани. През учебната 2007/20008 г. в Геолого-географския факултет се обучават 1360 студенти, от които 949 в бакалавърски програми, 302 в магистърски програми, 32 докторанти и 77 чуждестранни студенти.

СПЕЦИАЛНОСТИ

- » Геология
- » География
- » Туризъм
- » Регионално развитие и политика
- » География и история (съвместно с ИФ)
- » География и биология – (съвместно с БФ)

МАГИСТЪРСКИ ПРОГРАМИ

- » Геология и палеонтология
- » Геохимия
- » Палеонтология и биостратиграфия (за геолози)
- » Приложна геохимия
- » Гемология
- » Археометрия
- » Географски информационни системи и картография
- » Геоморфология
- » Управление на хидроклиматичните ресурси
- » Физическа география и ландшафтна екология
- » Регионална и политическа география

- » Туризъм
- » Културен туризъм
(съвместно с Историческия факултет)
- » Екотуризъм (съвместно с Биологическия факултет)
- » Регионално развитие и управление
- » Управление на човешките ресурси
- » Гражданска регистрация и административно обслужване
- » Развитие на селските райони в България
- » Географско образование

МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Зала в Геолого-географския факултет

Бакалавърските програми от специалност Туризъм са разработени в рамките на европейската програма „Темпус“ в тясно сътрудничество с Манчестърския и Дъблинския университет. Факултетът е активен партньор по програма „Еразъм“ с университети във Франция, Кипър, Германия, Гърция, Италия, Португалия и Великобритания, с които извършва ежегоден обмен на студенти по линия на Европейската система за трансфер на кредитите. Преподаватели от специалност Туризъм на ГГФ са участвали и участват в изготвянето на програмата „Регионално развитие“ и на средно-срочната рамкова програма и проектите на Държавната агенция за туризъм по операция 3.3, финансирани от ЕС, както и в разработването на националните доклади за човешко развитие в България по Програма за развитие на ООН. Преподаватели от специалностите География и Регионално развитие и политика вземат участие в разработване-

мо на проекти по 7-ма рамкова програма и в изготвянето на стратегически планови документи за регионално и местно развитие в България.

„СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ НА АНТАРКТИДА

До голяма степен благодарение на учени от Софийския университет България има своето присъствие на Антарктида и става член на Антарктическият договор. Във връзка с честването на 100-годишнината на Софийския университет през 1988 г. се провежда първата национална антарктическа експедиция. В състава ѝ влизат геолози от Софийския университет, между които и проф. Христо Пимпирев, който след 1993 г. е председател на Управителния съвет на Българския антарктически институт и директор на Националния център за полярни изследвания. През 1988 г. експедицията построява на о. Ливингстън българска база, кръстена – в чест на 100-годишнината на Софийския университет – „Св. Климент Охридски“. След 1993 г. се провеждат ежегодни антарктически експедиции и базата „Св. Климент Охридски“ дава възможност на български учени геолози, метеоролози, физици, биолози да правят изключително ценни изследвания върху тайните на този все още неизследван добре континент, който може да се окаже от ключово значение за събата на Земята и човешката цивилизация в бъдеще.

Базата „Св. Климент Охридски“
в Антарктида

НАЙ-СТАРИТЕ СГРАДИ НА УНИВЕРСИТЕТА

Най-старата сграда на Университета, днес ФЖМК

Висшето училище в София започва съществуването си в новопостроената двуетажна сграда в двора на Първа мъжка гимназия на ул. Московска 49. По-късно тази сграда е надстроена и през 1889 г. в нея е настанен Физико-математическият факултет на Университета. Сега в нея се намира Факултетът по журналистика и масови комуникации.

Сградата на бившата Първа мъжка гимназия, сега Факултет по фармацевтика

Самата сграда на Първа мъжка гимназия е построена през 1883 г. по проект на архитект Константин Йованович, син на родения в България сръбски художник, график и фотограф Анастас Йованович. През 1918 г. в сградата на Първа мъжка гимназия е настанен новочудреденият Медицински факултет, а днес в нея се разполага Фармацевтичният факултет на Медицинския университет – София.

Сградата на Богословския факултет

Константин Йованович е поканен да дойде в София през 1881 г. от тогавашния министър на народното просвещение Константин Иречек. След завършването на строежа на гимназията на Йованович е възложено да изработи и архитектурния проект на сградата на Народното събрание в София. Проектът е реализиран през 1884–1885 г. Днес над 120-годишните неоренесансови фасади на двете сгради на Йованович (Народното събрание и Първа мъжка гимназия) са неразривна част от облика на софийския градски център.

Емблематична за архитектурата на стара София е и сградата на Богословския факултет, разположена на пл. „Св. Неделя“. Оригиналната сграда е строена през 1908–1914 г. по проект на виенския архитект Фридрих Грюнангер. По стил и украса тя се доближава до

образците на старобългарското архитектурно изкуство. Керамични плочки по корнизите и прозорците, както и разноцветни обръчи опасват горния край на зданието. Над главния вход е изобразена картината на художника Н. Ганушев, посветена на учредяването на Българската екзархия през 1870 г. В сградата-паметник се намират Богословският факултет на Университета, библиотеката и Църковният историко-археологически музей.

През 1978 г. е изографисан параклисът, посветен на патрона на Софийския университет св. Климент Охридски. Стенописите са дело на художника Николай Ростовцев (русин, роден в Полша, участвал в гражданската война през 1917 г. и емигрирал с белогвардейските части през 1921 г., завършил Художествената академия в България през 30-те години на XX в.).

Сградата на Факултета по журналистика и масови комуникации

ФАКУЛТЕТ ПО ЖУРНАЛИСТИКА И МАСОВИ КОМУНИКАЦИИ

София 1000
ул. Московска 49
тел. (+359 2) 9308 202
<http://fjmk.atSPACE.com/fakultet.html>

Специалността Журналистика е основана през 1952 г. в рамките на Филологическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, с което се слага началото на висшето академично образование по журналистика в България. Като самостоятелно звено Факултетът по журналистика и масови комуникации съществува от 1974 г. Във ФЖМК работят 40 преподаватели, от които 26 хабилитирани. През учебната 2007/2008 г. във факултета са се обучавали 1174 студенти, от които 723 бакалаври, 318 магистри, 41 докторанти и 92 чуждестранни студенти.

Факултетът разполага с учебно пресстудио, учебен аудиовизуален комплекс от телевизионни студиа, радиостудиа и апаратни, кино-видео център, фотолаборатория, специализирана библиотека, компютърни зали. Съвременната материално-техническа база дава възможност да се подготвят студентски печатни издания, радио- и телевизионни програми.

В сградата на ФЖМК работи Университетското радио „Алма матер“. От 1998 г. то излъчва своята денонощна програма за района на София на честота 88 MHz. Радио „Алма матер“ разполага с пет учебно-производствени студиа в сградата на ФЖМК, в които едновременно се води учебен процес и се произвежда денонощната програма на радиото.

От есента на 2008 г. от сградата на Факултета започва да се излъчва и телевизионният канал „Алма матер“.

БАКАЛАВЪРСКИ ПРОГРАМИ

- » Журналистика
- » Връзки с обществеността
- » Книгоиздаване

МАГИСТЪРСКИ ПРОГРАМИ

- » Журналистика и медии
- » Печатни медии
- » Електронни медии
- » Международна журналистика
- » Вътрешнополитическа журналистика
- » Медиазнание (на английски език)
- » Медии и историческа памет
- » Книгоиздаване
- » Връзки с обществеността
- » Публична комуникация

ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ

СЛЕД ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ

- » Пъблик рилейшънс и реклама
- » Телевизионна журналистика
- » Радиожурналистика
- » Графичен дизайн

ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ СЛЕД СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ

- » (едногодишен вечерен курс)
- » Реализация на радиопредавания и звукозапис
- » Рализация на радио- и телевизионни предавания
- » Видеооператорство
- » Компютърен видео и звуков монтаж
- » Фотография

МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Факултетът по журналистика и масова комуникация поддържа постоянни контакти с университети и висши училища в страните от Европа и Америка, с редица водещи научни и обществени фондации в страната и чужбина. Осъществява се обмен на студенти, преподаватели и изследователи, на литература и учебни програми; разработват се съвместни научни проекти по линия на ЮНЕСКО и ТЕМПУС.

Традиционни са връзките на ФЖМК с Висшето училище по журналистика в гр. Лил, Франция, с МДР – Германия, с Института по медийни и комуникационни науки на Лайпцигския университет и гр., където стажуват студенти от факултета. Дългогодишни са контактите с „Таунусфилм“ – Висбаден, с Факултета по журналистика при Московския университет, с университетите в Санкт Петербург, Скопие, Букурещ, Загреб, Белград, Вилнюс и гр. ФЖМК реализира съвместни издания и творчески конкурси по радиожурналистика с Би Би Си – Лондон.

БОГОСЛОВСКИ ФАКУЛТЕТ

София 1000
пл. Света Неделя 19
тел. (+359 2) 9883 950; 988 31 38

В своята вече 85-годишна история Богословският факултет се оформя като мост между академичното знание и християнската вяра, между светското образование и духовно-историческата му основа – православната християнска книжовност и култура. Богословският факултет е създаден през 1923 г. През 1951 г. с постановление на Министерския съвет е отделен от Софийския университет и обособен като висше духовно училище с името Духовна академия под ведомството на Българската православна църква. През 1991 г. след покана от ръководството на Софийския университет Духовната академия отново става факултет на Университета.

Понастоящем в Богословския факултет работят 26 преподаватели, от които 9 хабилитирани. През учебната 2007/2008 г. в него са се обучавали 401 студенти, от които 299 бакалаври, 76 магистри, 11 докторанти и 15 чуждестранни студенти.

СПЕЦИААЛНОСТИ

- » Теология (богословие)

МАГИСТЪРСКИ ПРОГРАМИ

- » Съвременни аспекти на богословието
- » Вяра и живот

МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Богословският факултет участва активно в програмите на Европейския съюз „Сократ“ и „Еразъм“ за мобилност на студенти и преподаватели. Периодично се изпращат кадри на БФ на специализации във водещи световни институти, с което се постига цялостно осъвременяване и повишаване на равнището на българската богословска школа. Развиват се перспективите за научноизследователска дейност в Св. земя (Палестина) в областта на библеистиката, историята и изкуството. В действие е съвместен проект с Обединените библейски дружества (Лондон) и Българското библейско дружество (София) за нов интерконфесионален и функционален превод на Библията от оригинала на български език (от 2003 насам с програмиран финал 2011 г.), дело на преводаческа комисия от библеисти-преподаватели.

КАМПУС „ЛОЗЕНЕЦ“

През 1962-1963 г. единният дотогава Физико-математически факултет се разделя на три отделни факултета – Математически, Физически и Химически. Това предполага намирането на отделни сгради за всеки един от тях. Постепенно те се настаняват в кв. „Лозенец“ в района на Духовната семинария. „Лозенец“ е квартал с много зеленина, който по уникален за София начин съчетава атмосферата на стария град със съвременното модерно строителство. В първите десетилетия след Освобождението той е бил хъям с гървета и трева, любимо място за разходки на софиянци. С разрастването на града „Лозенец“ става един най-престижните райо-

Изглед към сградата на Химическия факултет, кв. „Лозенец“

Факултет по математика и информатика

ни на София. Сградите на Химическия, Физическия и Математическия факултет образуват архитектурен ансамбъл, който заедно със сградата на Семинарията до голяма степен определя облика и духа на „Горния“ Лозенец.

Химическият факултет е разположен в сградата, строена през 50-те години на XX в. за общежитие на Висшата партийна школа. Математическият факултет заема зданието на

бившия френски мъжки колеж с пансион „Св. св. Кирил и Методий“ на ул. Джеймс Баучър № 3. До тях на № 5 е настанен Физическият факултет,

Биологическият факултет

Физическият факултет

който през 80-те години се премества в нова самостоятелна сграда.

Също в Лозенец, но в североизточната му част, се намира забележителната сграда на Биологическия факултет. Сградата е строена за Агрономо-лесовъдния факултет, който в междувоенния период е бил част от структурата на Университета, но след откръсването на това звено от Университета в началото на 50-те години сградата е отстъпена на Биологическия факултет.

Сградата е построена през 1928 г. и силно се откроява по монументалност и стил. Дело е на арх. Георги Овчаров, който изоста-

вя хоросана като външна мазилка и използва фигурирани тухли. Архитектурният стил сподручливо имитира елементите на средновековните манастири и кули. Просторните аудитории и кабинети, богатата библиотека, добре комплектуваните музейни сбирки създават отлични условия за работа на преподаватели и студенти. В изграждането на сградата взема участие не само сържавата, но и Рокфелеровата фондация, отпуснала 16 млн. лв. до 1928 г. за довършване на главното здание и за обзавеждане на лаборатория. Към Агрономо-лесовъдния факултет по онова време са били прикрепени Централният земеделски институт и Централният метеорологичен институт, разположени в четириетажна сграда в близост до новото здание на факултета (днес сградата се използва от Софийския районен съд и прокуратура).

Болница „Лозенец“

The image shows the exterior of a yellow building with a dark roof and several arched windows. The text on the building reads "Софийски университет „Св. Климент Охридски“" and "ФАКУЛТЕТ ПО МАТЕМАТИКА И ИНФОРМАТИКА".

Софийски университет „Св. Климент Охридски“
ФАКУЛТЕТ ПО МАТЕМАТИКА И ИНФОРМАТИКА

ФАКУЛТЕТ ПО МАТЕМАТИКА И ИНФОРМАТИКА

София 1164

бул. Джеймс Баучър 5

тел. (+359 2) 8161 202

<http://www.fmi.uni-sofia.bg/>

Факултетът по математика и информатика (ФМИ) е основан през есента на 1889 г. като Физико-математическо отделение към първото Висше училище в България. Тогава в него са включени специалностите Математика, Физика и Химия, а малко по-късно – и специалност Естествени науки. През 1904 г. заедно с преобразуването на Висшето училище в университет отделението се преименува във Физико-математически факултет. Постепенно от неговите специалности се обособяват нови факултети (Физически, Химически, Биологически, Геолого-географски), а през 1963 г. се формира и самостоятелният Математически факултет. Създаването на специалности по механика довежда през 1973 г. до преименуването му във Факултет по математика и механика. С развитието на информационните технологии равностойно място в обучението на студентите заема и информатиката. През 1986 г. се формира специалност Информатика, откогато е и настоящото име на факултета – Факултет по математика и информатика.

Във ФМИ работят 157 високкоквалифицирани преподаватели, от които 85 хабилитирани (между които един академик). През учебната 2007/2008 г. в него са се обучавали 2636 студенти, от които 2007 бакалаври, 554 магистри, 36 докторанти и 39 чужденци.

СПЕЦИАЛНОСТИ

- » Информатика
- » Компютърни науки
- » Математика
- » Математика и информатика
- » Приложна математика
- » Информационни системи
- » Софтуерно инженерство
- » Статистика

МАГИСТЪРСКИ ПРОГРАМИ

- » Динамични системи и геометрия
- » Логика и алгоритми (математика)
- » Математика и математична физика
- » Уравнения на математичната физика
- » Електронно обучение
- » Технологии за обучение по математика и информатика
- » Вероятности и статистика
- » Изчислителна математика и математическо моделиране
- » Математическо моделиране в икономиката
- » Уравнения на математичната физика и приложения
- » Био- и медицинска информатика
- » Дискретни и алгебрични структури
- » Защита на информацията в компютърните системи и мрежи
- » Изкуствен интелект
- » Изчислителна информатика
- » Информационни системи
- » Информационно-технологични услуги
- » Компютърна графика
- » Логика и алгоритми (Информатика)
- » Мехатроника и роботика
- » Нано-оптоелектроника и информационни технологии
- » Разпределени системи и мобилни технологии
- » Софтуерни технологии
- » Технологично предприемачество и иновации в информационните технологии

ДОКТОРСКИ СПЕЦИАЛНОСТИ

- » Математическа логика
- » Алгебра и теория на числата
- » Математически анализ
- » Диференциални уравнения
- » Геометрия и топология
- » Изчислителна математика
- » Теория на вероятностите и математическа статистика
- » Изследване на операциите
- » Информатика
- » Математическо моделиране и приложения на математиката
- » Методика на обучението по математика и по информатика

МЕЖДУНАРОДНО СЪГРУДНИЧЕСТВО

Факултетът по математика и информатика има сключени договори с 19 университета по линия на международните програми „Сократ/Еразъм“. Над 70 студенти (бакалаври и магистри) са ползвали мобилности по програмата „Еразъм“.

Много от преподавателите във ФМИ са работили като гост-професори в реномирани университети в САЩ, Канада, Западна Европа и са канени на авторитетни международни форуми.

ФМИ има компютърни лаборатории, оборудвани със съвременна техника, голяма част от която е получена в резултат от участие в международни и национални проекти. Освен това ФМИ разполага с библиотека с около 80 000 тома, която съдържа най-старата сбирка от математическа литература на Балканския полуостров.

ФИЗИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ

София 1164

бул. Джеймс Баучър 5

тел. (+359 2) 8161 447

<http://www.phys.uni-sofia.bg/bul/index.html>

За първи път курс по физика и математика във висше учебно заведение се въвежда през учебната 1899/1900 г. Физико-математическият факултет към Софийския университет е основан през 1904 и просъществува до 1963 г., когато Физическият факултет се оформя като самостоятелна, независима единица.

Понастоящем във Физическия факултет работят 140 преподаватели, от които 95 хабилитирани и 1 академик. През учебната 2007/2008 г. във факултета са се обучавали 619 студенти, от които 486 бакалаври, 86 магистри, 42 докторанти и 5 чуждестранни студенти.

СПЕЦИАЛНОСТИ

- » Физика
- » Астрономия, метеорология и геофизика
- » Инженерна физика
- » Физика и математика
- » Ядрена техника и ядрена енергетика

МАГИСТЪРСКИ ПРОГРАМИ

- » Астрономия и астрофизика
- » Безжични мрежи и устройства
- » Геофизика
- » Интегрална и дискретна оптоелектроника
- » Квантова електроника и лазерна технология
- » Лазерна физика и оптика
- » Медицинска физика
- » Метеорология
- » Микроелектроника и информационни технологии
- » Нанооптоелектроника и информационни технологии
- » Нанотехнологии за квантоворазмерни структури за оптоелектрониката
- » Оптика и спектроскопия
- » Теоретична и математическа физика
- » Физика
- » Физика на плазмата
- » Физика на твърдото тяло
- » Физика на ядрото и елементарните частици
- » Физика на вълновите процеси
- » Ядрена енергетика и технологии

ХИМИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ

София 1164
бул. Джеймс Баучър 1
тел. (+359 2) 8161 303
<http://www.chem.uni-sofia.bg/>

Началото на обучението по химия в Софийския университет датира от 1889 г. Почти половин век Факултетът по физика и математика е единственият център в страната за подготовка на специалисти по химия. През 1962 г. Химическият факултет получава статут на независимо академично звено в Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

Химическият факултет е виден учебен и изследователски център. Някои от най-известните български химици са работили и преподавали в него – проф. Пенчо Райков, основател на Химическия факултет, проф. Иван Странски, акад. Ростислав Каишев, проф. Асен Златаров, акад. Димитър Иванов и др.

Понастоящем в Химическия факултет работят 103 преподаватели, от които 46 хабилитирани. През учебната 2007/2008 г. във факултета са се обучавали 673 студенти, от които 478 бакалаври, 150 магистри и 45 докторанти.

СПЕЦИАЛНОСТИ

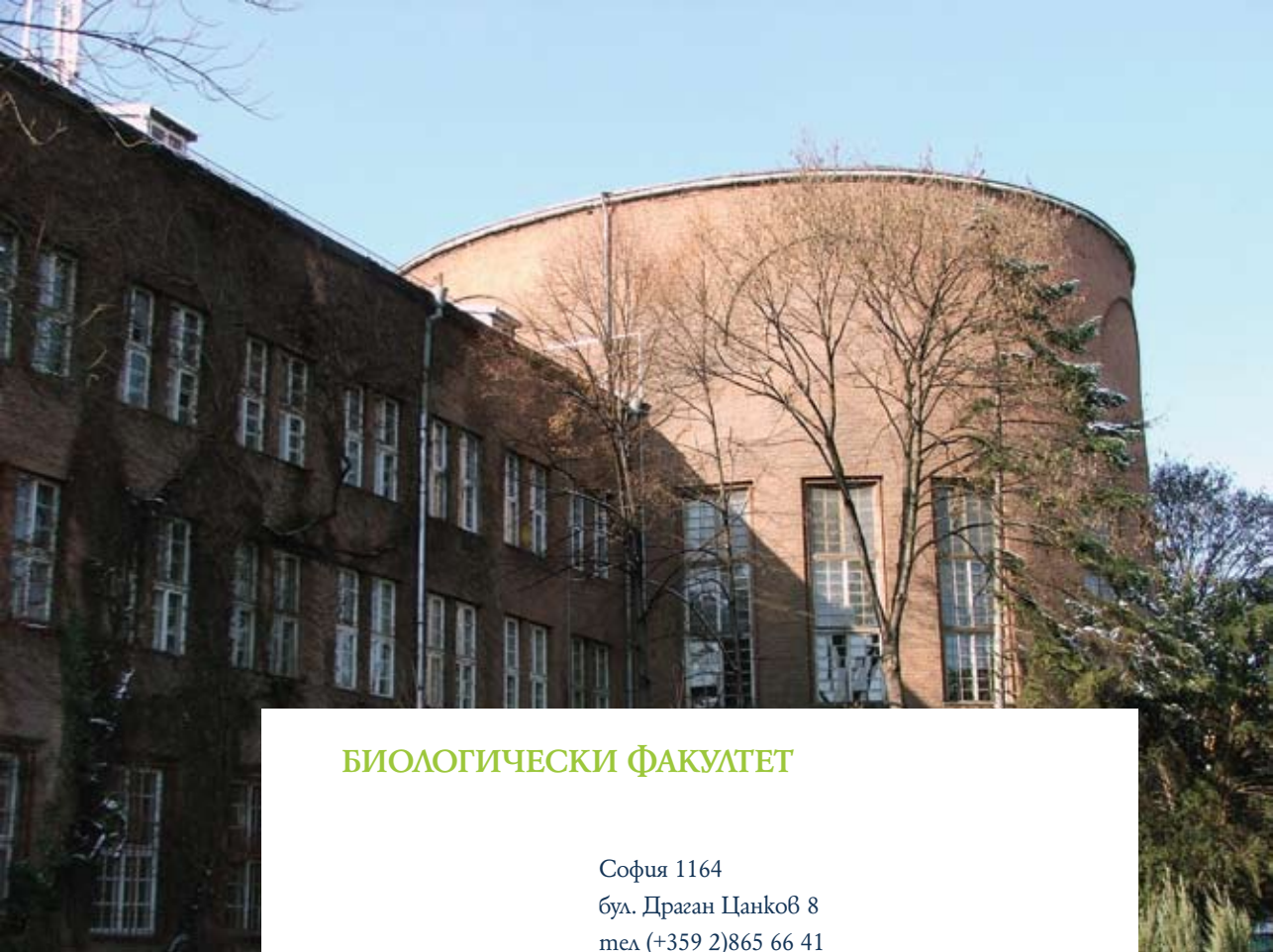
- » Химия
- » Екохимия
- » Компютърна химия
- » Ядрена химия
- » Химия и физика
- » Химия и информатика
- » Инженерна химия и съвременни материали

МАГИСТЪРСКИ ПРОГРАМИ

- » Археометрия
- » Екохимия
- » Изчислителна химия
- » Информационни технологии в химията
- » Колоидни системи в съвременната наука и технологии
- » Компютърно моделиране на инженерно-химични процеси
- » Материалознание (нови материали)
- » Медицинска химия
- » Медицинска и фармакологична биофизикохимия
- » Наноматериали и нанотехнологии
- » Неорганични вещества и материали за съвременните технологии
- » Органични материали във висшите технологии
- » Органична химия
- » Полимери
- » Радиохимия и радиоекология
- » Съвременни спектрални и хроматографски методи за анализ
- » Учител по химия
- » Химия на твърдото състояние
- » Чисти вещества и материали на тяхната основа
- » Информатика и компютри в обучението по химия

НАУЧНА ДЕЙНОСТ И МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Научноизследователската работа в Химическия факултет има много силна традиция, като дава около 30% от цялата научна продукция на Софийския университет, представена в международната база данни ISI Web of knowledge. Само за последните 5 години учени от факултета имат публикувани около 800 публикации в индексирани и реферирани списания с около 4900 цитата. Високата научна активност е съчетана с висока проектна активност. За последните 3 години във факултета са изпълнени 40 международни проекта. Преподаватели от Химическия факултет са били съизпълнители и координатори на проекти по програмите на Европейския съюз с участие в почти всички рамкови програми FP5, FP6, FP7, както и в други международни и билатерални програми. Около 20% от международните проекти са с изследователските отдели на водещи компании, което показва високото ниво и на приложните изследвания в Химическия факултет.

БИОЛОГИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ

София 1164

бул. Драган Цанков 8

тел (+359 2)865 66 41

<http://jobel-bio.orbitel.bg/faculty-bg.htm>

Биологическите науки са включени в обучението и изследователските програми на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ с разкриването на катедра по ботаника в 1891 и по зоология през 1893 г. През 1904 г. съществуват вече четири биологични катедри, които заедно с други звена от природонаучните направления са включени в структурата на Факултета по физика и математика.

През 1951 се сформира Факултет по биология, геология и география, а през 1963 г. се обособява Биологическият факултет като самостоятелно звено на Софийския университет.

Понастоящем в Биологическия факултет работят 131 преподаватели, от които 59 хабилитирани. През учебната 2007/2008 г. в него са се обучавали 1510 студенти, от които 1203 бакалаври, 238 магистри, 41 докторанти и 28 чуждестранни студенти.

СПЕЦИАЛНОСТИ

- » Биология
- » Молекулярна биология
- » Биотехнология
- » Екология и опазване на околната среда
- » Биология и химия
- » География и биология
- » Биомениджмънт и устойчиво развитие

МАГИСТЪРСКИ ПРОГРАМИ

- » Алгология и микология
- » Биология на развитието
- » Биохимия
- » Биофизика
- » Ботаника (висши растения)
- » Вирусология
- » Генетика
- » Генно и клетъчно инженерство
- » Зоология
- » Клетъчна биология и патология
- » Екологична биотехнология
- » Екологично образование
- » Екология
- » Ентомология
- » Индустриални биотехнологии
- » Обща антропология
- » Опазване на околната среда
- » Паразитология
- » Растителни биотехнологии
- » Структурна ботаника
- » Учител по биология на английски език
- » Физиология на животните и човека
- » Физиология на растенията
- » Хидробиология и аквакултури
- » Микробиология и микробиологичен контрол
- » Археометрия
- » Клинична химия и молекулярна диагностика
- » Биорепродукция и сексуално образование

Аудитория в Агрономо-лесовъдния факултет, 1938 г.

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ

София 1407, ул. Козяк 1
тел. (+359 2) 962 47 71

Медицинският факултет съществува в структурата на Софийския университет от 1917 до 1950 г. По решение на Академичния съвет и с Постановление на Министерския съвет Медицинският факултет е възстановен в структурата на Софийския университет през 2003 г. Получава положителна оценка от Националната агенция по акредитацията през 2006 г.

Първите студенти са приети в специалността Медицина през учебната 2007/2008 г. – 15 български граждани и 36 чужденци. През 2008/2009 г. приемът на български граждани е увеличен двойно – 30 студенти. Чуждестранните студенти се очаква да бъдат над 50.

Обучението се осъществява в Университетската болница „Лозенец“ и във факултетите по биология, химия и физика на СУ.

НАУЧНА ДЕЙНОСТ И МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Медицинският факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ развива научноизследователска дейност в основни биомедицински дисциплини – биология на човека, медицинска генетика, микробиология, анатомия и хистология, физика и биофизика. Тя е фокусирана в следните направления:

- имунобиологични и имуноморфологични характеристики на растежни фактори и техни рецептори при физиологични и патологични състояния

- индивидуализирана медицина – генетична хетерогенност при сърдечно-съдови заболявания; генетично обусловени вариации при отговор към лекарствени средства, прилагани в кардиологията

- физични свойства на нанопокрития с приложение в медицината

- естествената резистентност, фактори на патогенност на микроорганизмите

- имуноморфология на нервната система

- клинично-анатомични проблеми в медицинската практика.

Значителна част от научноизследователската дейност се осъществява в сътрудничество с авторитетни чуждестранни институти: Медицинския факултет на Университета в Кьолн, Германия, Отдела по фармакогенетика и клинична психофармакология при Университета на Лозана, Швейцария, Института по клинична фармакология „Д-р Маргарете Фишер-Бош“, Щутгарт, Германия.

КАМПУС „ИЗТОК“

Разширяването и развиването на БАН след 1944 г. налага построяването на много сгради, които да подслонят научни институти и лаборатории. Повечето от тях са разположени в столичния квартал „Изток“, между булевардите Цариградско шосе и Шипченски проход, а районът започва да се нарича „Академичното градче“. В

Факултет по начална и
предучилищна педагогика

Стопански факултет

Департамент за езиково обучение

тази градска среда са разположени и няколко от научните звена на Софийския университет – Стопанският факултет, Факултетът по начална и предучилищна педагогика, Департаментът по езиково обучение. В бл. 3 на бул. Цариградско шосе е разположен Стопанският факултет, а непосредствено до него е бл. 4, в който провеждат занятията си студентите от Философския факултет. Двата блока са изцяло обновени и заедно с бл. 1, в който са разположени катедрите, библиотеките, компютърните зали и аудиториите на специалностите Културология и Библиотечни и информационни науки и с бл. 2, в който е специалност Европеистика, оформят общо академично пространство, което заедно с намиращия се в близо стадион може да се превърне в един модерен университетски кампус.

СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ

1113 София
бул. Цариградско шосе 125, бл.3
тел. (+359 2) 8738 310
<http://www.feb.uni-sofia.bg/FEBA/>

Стопанските науки са представени в Софийския университет още от 1892 г., когато в новоткрития Юридически отгел започва изучаването на политическа икономия, финансова наука и статистика. През 1938 г. в рамките на Юридическия факултет се обособява Стопанско-държавен отгел. Новият закон за висшето образование от 1947 г. радикално променя структурата на Университета. Държавно-стопанският отгел при Юридическия факултет се обособява като самостоятелен Факултет за стопански и социални науки. През 1951 г. обаче той е отгелен от Софийския университет и така е основан Висшият икономически институт „Карл Маркс“. Стопанският факултет при Софийския университет е възстановен с решение на Академичния съвет от 16 май 1990 г.

Понастоящем в Стопанския факултет работят 53 преподаватели, от които 21 хабилитирани. През учебната 2007/2008 г. в него са се обучавали 1731 студенти, от които 869 бакалаври, 772 магистри, 30 докторанти и 60 чуждестранни студенти.

Според „Рейтинг на университетското икономическо образование в България“, изготвен от Българската асоциация за управление и развитие на човешките ресурси, завършилите Стопанския факултет на Софийския университет са най-препочитаните кадри от страна на работодателите. Студентите, завършили факултета, се реализират успешно поради три основни фактора: добрата икономическа и юридическа подготовка, високото ниво на владеене на чужди езици и солидното обучение по съвременни софтуерни приложения.

СПЕЦИАЛНОСТИ

- » Икономика
- » Стопанско управление

МАГИСТЪРСКИ ПРОГРАМИ

- » Бизнес администрация – стратегическо управление
- » Бизнес администрация – развитие на човешките ресурси
- » Икономика и управление на туризма
- » Икономика и управление на публичния сектор
- » Управленски информационни системи
- » Макроикономика
- » Икономика на фирмата
- » Финанси и банково дело
- » Статистика и финансова иконометрия
- » Икономика и управление в енергетиката, инфраструктурата и комуналните услуги
- » Икономика и управление на образованието, науката и иновациите
- » Актьорство и управление на риска
- » Икономика и управление на аграрния сектор
- » Икономика и мениджмънт на туризма на историческото наследство
- » Икономика и управление на сгради и съоръжения

Програмите се предлагат и във вариант за неикономисти, като срокът на обучение е увеличен с два семестъра.

МАГИСТЪРСКИ ПРОГРАМИ НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ

- » Магистърска програма по Германски изследвания. Обучението е изцяло на немски език. Успешно завършилите получават диплома на СУ „Св. Климент Охридски“ и на Техническия университет в Дрезден.
- » Магистърска програма по Финансов мениджмънт. Обучението се провежда предимно на френски език.

На успешно завършилите тази френско-българска програма се издават две национални дипломи: българска и френска диплома за Магистър с професионална квалификация Магистър по Финансов мениджмънт съответно от Стопанския факултет на СУ „Св. Климент Охридски” и от Университета Монтеско – Бордо IV.

» Магистърска програма по Мениджмънт на човешките ресурси. Обучението е изцяло на английски език. Това е съвместна програма на Сорбоната - Париж и Стопанския факултет на СУ „Св. Климент Охридски”. Успешно завършилите получават държавни дипломи на Република Франция и на Република България с квалификация Магистър по управление.

МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Студентите на Стопанския факултет могат да се обучават по програмата „Еразъм“ за един семестър или за цяла година в един от 23-те университета от 11 страни в Европа, с които Стопанският факултет има сключени договори.

Дългогодишни партньори на Стопанския факултет са университетите в Бордо, Лил, Кьолн, Лайпциг.

Франкофонската програма на Стопанския факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски” е създадена с активната подкрепа на Френския културен институт при посолството на Република Франция в България. За доброто развитие на тази програма е създаден българо-френски консорциум, в рамките на който вече повече от 10 години продължава успешното сътрудничество между Стопанския факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски” и френските университети Монтеско – Бордо IV и Научно-технологическия университет в гр. Лил – Лил I.

От 2001 г. успешно завършилите франкофонската програма получават освен диплома за образователно-квалификационна степен „бакалавър“ от Софийския университет „Св. Климент Охридски” и Diplôme universitaire d'études françaises de gestion от университета Монтеско – Бордо IV.

ФАКУЛТЕТ ПО НАЧАЛНА И ПРЕДУЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА

1574 София
ул. Шипченски проход 69А
тел. (+359 2) 872 08 93
<http://www.fnpp.uni-sofia.bg/>

Факултетът по начална и предучилищна педагогика е създаден през 1983 г. Към факултета функционират компютърен център, логопедичен кабинет, ресурсни центрове за слухово-речева рехабилитация, за деца със зрителни затруднения, за деца с интелектуална недостатъчност, лаборатория за изследване на моторния потенциал, терапевтично звено към катедра Специална педагогика, което извършва консултативна, диагностична и терапевтична дейност на деца с атипично развитие и специални образователни потребности, музикално и звукозаписно студио.

Понастоящем във Факултета по начална и предучилищна педагогика работят 83 преподаватели, от които 54 хабилитирани. През учебната 2007/2008 г. в него са се обучавали 2368 студенти, от които 1631 бакалаври, 413 магистри, 27 докторанти и 297 чуждестранни студенти.

СПЕЦИАЛНОСТИ

- » Предучилищна и начална училищна педагогика
- » Начална училищна педагогика и чужд език
- » Предучилищна педагогика и чужд език
- » Специална педагогика
- » Социална педагогика
- » Логопедия
- » Изобразително изкуство
- » Музика
- » Педагогика на масовата и художествената комуникация
- » Медицинска рехабилитация и ерготерапия

МАГИСТЪРСКИ ПРОГРАМИ

- » Предучилищна и начална училищна педагогика
- » Педагогика на масовата и художествената комуникация
- » Информационни технологии в началното училище
- » Информационни и комуникационни технологии в предучилищното образование
- » Менеджмънт на образованието в предучилищните заведения
- » Ранно чуждоезиково обучение в предучилищните заведения
- » Езиково и литературно обучение
- » Интеркултурно образование в детската градина и началното училище
- » Подготвителната група/клас – образователни аспекти
- » Диагностика и терапия на тежки комуникативни нарушения в развитието
- » Семейна терапия и консултиране на лица с увреждания
- » Обучение и развитие на деца с лека степен на интелектуална недостатъчност
- » Подготовка на ресурсни учители за ученици със специални образователни нужди
- » Кинезитерапия на лица с невросоматични заболявания
- » Ерготерапия за деца и лица с нарушения
- » Адаптирана физическа активност

- » Логопедия – комуникативни нарушения на развитието
- » Менеджмънт на социалнопедагогическите дейности
- » Педагогически съветник в училище
- » Социалнопедагогическа помощ за семейства
- » Социалнопедагогическа работа с деца и юноши
- » Социалновъзпитателна и пробационна дейност с правонарушители
- » Музикална педагогика
- » Музикални компютърни технологии
- » Музикална педагогика - инструментална или вокална
- » Педагогика на обучението по изобразително изкуство
- » Педагогика и семиотика на изобразителното изкуство

Някои от програмите се предлагат и във вариант за студенти, завършили други специалности.

МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Факултетът по начална и прегучилищна педагогика осъществява международно сътрудничество с различни университети и научноизследователски институти: Педагогическия институт във Виена; Проектен център, Педагогическа академия в Грац; Университета в Янина; Егейския университет; Атриум-център по изкуствата, Берлин; Международния институт за педагогически изследвания, Париж; Педагогическия институт в Безансон, Франция; Педагогическия институт в Дрезден; Хумболтовия университет в Берлин; Националния институт за педагогическо измерване и оценка в Холандия; Московския педагогически университет. Факултетът е колективен член на световната организация за възпитание чрез изкуство ИНСЕА, асоцииран член на ЮНЕСКО.

ДЕПАРТАМЕНТ ЗА ЕЗИКОВО ОБУЧЕНИЕ

1111 София
ул. Коста Лулчев 27
(+359 2) 872 34 81 (2)
<http://www.deo.uni-sofia.bg/>

Департаментът за езиково обучение при Софийския университет „Св. Климент Охридски“ (ДЕО-ИЧС) е наследник и носител на традициите в обучението по български език на чужденци, утвърдени в дългогодишната дейност на Института за чуждестранни студенти (ИЧС). Институтът за чуждестранни студенти (ИЧС) е създаден през 1963, а през 1999 г. е присъединен към Софийския университет като Департамент за езиково обучение.

На базата на съвременни научно-практически разработки ДЕО се превръща в един от авангардните методически центрове, внедряващи най-актуалните методики за обучение по български език за чужденци и интензивно обучение по чужди езици. Понастоящем в департамента работят 89 преподаватели, от които 11 хабилитирани. През учебната 2007/2008 г. в различни курсове са преминали около 8000 души, като най-голям е интересът към курсовете по чужд език за български граждани.

СПЕЦИААНОСТИ

В ДЕО се предлагат следните курсове:

- » Български език за чужденци
- » Чужди езици
- » Компютърни курсове
- » Доуниверситетско обучение
- » Международна школа по български език и култура
- » Изпити и курсове за придобиване на сертификат за преводачи и за ниво на владение на български език.

Департаментът е оборудван с 11 езикови (фонетични) лаборатории, 3 компютърни мултимедийни лаборатории, както и със специализирани лаборатории по химия, физика, биология, математика и информационни технологии.

ЛИЦЕНЗИРАН ЦЕНТЪР ЗА ИЗПИТИ ЗА МЕЖДУНАРОДНО ПРИЗНАТИ СЕРТИФИКАТИ

Департаментът за езиково обучение е единствената образователна институция в България, член на Асоциацията на европейските езикови тестови центрове (ALTE). Тестовете на ДЕО за ниво на владение на български език, както и сертификатите за тях, отговарят на изискванията на Общата европейска езикова рамка и стандартите на ALTE.

Освен по български език Центърът провежда изпити за международни сертификати по: английски език (на Лондонската търговско-индустриална камара); френски език (ТСФ); новогръцки език (на КЕГ към Министерството на образованието на Гърция); руски език (на Главния тестов център при Министерството на образованието на Руската федерация). За тези изпити, както и за изпитите на Cambridge, TOEFL, SAT, се предлагат курсове за подготовка.

СОФИЙСКИЯТ УНИВЕРСИТЕТ В ПОЛИТЕ НА ВИТОША

В близост до софийския квартал „Княжево“ сред много зеленина е разположена сградата на Департамента за информация и усъвършенстване на учители.

Също в полите на Витоша, но в столичния квартал „Павлово“ се намира и къщата на проф. Иван Дуичев, в която е разположен Центърът за славяно-византийски проучвания „Проф. Иван Дуичев“.

Департамент за информация и усъвършенстване на учители

Център за славяно-византийски проучвания „Проф. Иван Дуичев“

ДЕПАРТАМЕНТ ЗА ИНФОРМАЦИЯ И УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА УЧИТЕЛИ

1619 София

бул. Цар Борис III 224

тел. (+359 2) 8570 012

<http://www.diiu.bg/>

Департаментът за информация и усъвършенстване на учители е основан през 1953 г. като Институт за усъвършенстване на учители. От 1983 г. е интегриран като самостоятелно звено в състава на СУ „Св. Климент Охридски“. Основната цел на неговата дейност е да се подпомага професионално-квалификационното израстване и кариерното развитие на педагогическите кадри. Предмет на дейността на ДИУУ е следдипломното продължаващо образование на учителите, училищните ръководители и другите специалисти в системата на средното образование в страната.

Понастоящем в Департамента за информация и усъвършенстване на учители работят 43 души, от които 15 хабилитирани. Годишно в различни форми за повишаване на квалификацията участват средно около 6000 учители.

ДИУУ създава база данни за участниците в програмите за продължаващо професионално и кариерно развитие, включително чрез персонални учителски портфолиа, с привличането им като модератори и пр. Към 2007 г. Департаментът е присъдил първа професионално-квалификационна степен на 272 учители и други образователни специалисти, втора степен – на 424, трета – на 410, четвърта – на 2015, и пета – на 5200.

СПЕЦИАЛНОСТИ

- » Прегучилищно образование
- » Начално образование
- » Педагогика
- » Педагогическа психология
- » Специална педагогика
- » Управление на образованието
- » Методика на обучението по български език и литература
- » Методика на обучението по английски език
- » Методика на обучението по немски език
- » Методика на обучението по руски език
- » Методика на обучението по френски език
- » Методика на обучението по история
- » Методика на обучението по математика
- » Методика на обучението по информатика и информационни технологии
- » Методика на обучението по биология
- » Методика на обучението по география
- » Методика на обучението по физика
- » Методика на обучението по химия

МЕЖДУНАРОДНО СЪГРУДНИЧЕСТВО

Практика е в програмите на ДИУУ да се канят изявени специалисти от страната и чужбина. Осъществена е подготовка за учители мултипликатори по немски език – съвместно с Гьоте институт, Германия, КултурКонтакт, Австрия; подготовка на учители методици по английски език – съвместно с Британския съвет, София; изучаване на френски език чрез мултимедийна програма VIF@X – съвместно с Агенцията за франкофония, Париж, и Университета в Бордо, Франция. ДИУУ създава среда за научно-професионално израстване на своите преподаватели и за своевременно и качествено обновяване на техния състав.

ЦЕНТЪР ЗА СЛАВЯНО-ВИЗАНТИЙСКИ ПРОУЧВАНИЯ „ПРОФ. ИВАН ДУЙЧЕВ“

София 1618

ул. Проф. Иван Дуйчев 18

тел./факс (+359 2) 856 49 82

Центърът за славяно-византийски проучвания „Проф. Иван Дуйчев“ е създаден на 14 май 1986 г. като самостоятелно звено към Ректората на СУ по решение на Академичния съвет на основание на завещанието на именития български медиевист проф. Иван Дуйчев. Заедно с къщата Центърът наследява специализираната библиотека на Иван Дуйчев по средновековна история, култура и изкуство, сбирката от ръкописи, както и богат научен и личен архив.

Научната библиотека „Елена и Иван Дуйчеви“ съдържа около 60 000 библиотечни единици и е една от най-богатите документални бази за изследване на българската, византийската и западно-европейската средновековна история, изкуство, палеография и литература. Библиотечният фонд обхваща дарените или закупените библиотеки на професорите: Ив. Дуйчев, П. Харанис (над 5000 тома изключително ценна литература на американския византолог), В. Бешевилив, Хр. Гандев, А. Василиев, Д. Михалчев, Т. Боров и др. Центърът поддържа интензивни връзки със сродни институти и библиотеки в чужбина, откъдето постъпва новоизлязла специализирана литература. В Центъра се съхранява най-богатата колекция от гръцки ръкописи в България (около 500 кодекса), повече от 70 славянски и около 200 ориенталски, дву- и триезични ръкописи, обхващащи периода IX-XIX в. По този начин в ръкописната сбирка са представени всички ръкописни и езикови традиции на Балканите: гръцка, славянска и ориенталска. Попълването на тези фондове

продължава и сега чрез откупване, като средствата постъпват от целеви дарения.

В ЦСВП „Проф. Иван Дуичев“ се обучават всяка година студенти (редовно и заочно обучение) от Историческия факултет, от Факултета по славянски филологии, от Факултета по класически и нови филологии и от специалността Библиотечно дело и научна информация от СУ „Св. Климент Охридски“. Със своята материална база и интердисциплинарен научен състав ЦСВП „Проф. Иван Дуичев“ привлича много дипломанти и специализанти, които имат уникалната възможност да работят на място с оригинални средновековни ръкописи и документи и да специализират в реставраторската лаборатория на Центъра.

Издателската, наред с научната дейност, е основно поле за действие на сътрудниците от Центъра за славяно-византийски проучвания „Иван Дуичев“. За двадесетте години, изтекли от основаването на научната институция, са обнародвани над 60 научни издания с участието на екипи от звеното и с изключителното съдействие на Университетското издателство, а също така и благодарение на фондация „Елена и Иван Дуичеви“. Научната и издателската продукция на Център „Дуичев“ присъства в множество университетски библиотеки и научни сбирки в света (в повече от 230 научни библиотеки).

В издателския план на ЦСВП „Проф. Иван Дуичев“ са заложили девет издателски серии: *Studia Slavico-Byzantina et Mediaevalia Europensia*; *Monumenta Slavico-Byzantina et Mediaevalia Europensia*; *Series Catalogorum*; *Series Editionum Traductarum*; *Exhibitions*; *Reprints*; *Series Archivorum*; *Series Bibliographica*; *Corpus Epistolarum* и Годишник на ЦСВП „Иван Дуичев“. Институтът издава и трудове на известни български и чужди учени и интелектуалци, както и тяхното архивно наследство.

НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА
ДЕЙНОСТ

Научноизследователската дейност на преподавателите от Софийския университет е неразривно свързана с учебния процес. Провеждането на приносни изследвания в съответната област е задължително условие за поддържането на високо качество на обучението. Софийският университет се стреми не да управлява, а да създава благоприятни условия за научноизследователска работа – чрез структури като Университетска библиотека, Научноизследователския сектор, университетските научни центрове и лаборатории, Университетското издателство. От все по-голямо значение ще бъдат и възможностите за международно сътрудничество – Университетът има договорни отношения със 178 университета от различни страни, стоици съвместни участия в международни проекти.

Данните за периода 2001–2005 г. предлагат една изключително динамична картина на подем и органично сливане между преподавателски процес и изследователска дейност: участие в национални конференции, школи и срузи – 3638, участия в международни форуми – 3579, издадени монографии – 712, учебници, съставителство на научни сборници и енциклопедии – 1821, публикувани студии, статии, обзори – 10 385.

ИМЕНА НА XX ВЕК

ПРОФ. ИВАН СТРАНСКИ
(1897–1979)

Проф. Иван Странски е един от най-известните в чужбина български учени. Неговият главен научен принос е в областта на физикохимията и по-специално теорията за молекулно-кинети-чната теория на кристалния растеж. Разбирането на механизмите на кристалния растеж му носи световна известност още през 30-те години на XX в. Днес името Иван Странски носят два института – Институтът по физикохимия на Техническият университет в Берлин и Научноизследователският институт в Оберхаузен (област Рур).

Иван Странски завършва химия в Софийския университет през 1922 г. През 1925 г. е избран за първия доцент в новооткритата Катедра по физикохимия към Физико-математическия факултет на Софийския университет и става първият преподавател по физикохимия в България. От 1929 е извънреден професор, а от 1937 г. – редовен професор в Софийския университет.

По покана на немския учен Валтер Косел Странски заминава да работи в Бреслау, Германия. По-късно се прехвърля в Берлин, в Института за физикохимия и електрохимия „Кайзер Вилхелм“. След капитулацията на Германия през 1945 г. Странски заема мястото на Макс Фолмер като ръководител на Катедрата по физикохимия в Берлинския технически университет (БТУ) в Западен Берлин. Полуунищожен от бомбардировките, благодарение на усилията на Странски БТУ е от малкото университети в Германия, открили

учебна година още през 1945. В периода 1948–1949 г. Странски е декан на Факултета по общи и инженерни науки, а след това е ректор и заместник-ректор на БТУ. През 1953 г. става директор на Фриц Хабер институт (новото име на Кајзер Вилхелм институт) – пост, който са заемали Макс фон Лауе и Алберт Айнщайн.

За принадлежността на големия учен към световната научна общност говори присъствието му в редица чуждестранни академии: Гьотингенската, Шведската, Баварската, Нюйоркската, академията на естествените науки „Лоеполдина“ в гр. Хале, Германия. Проф. Странски е „доктор хонорис кауза“ на университетите в Берлин (Техническият и Свободният), Бреслау, Аахен, Виена.

АКАД. ГЕОРГИ НАДЖАКОВ (1896–1981)

Името на акад. Георги Наджаков се свързва преди всичко с откритото от него явление „фотоелектротно състояние на веществата“. Откритието е основа не само на класическата електрофотография – ксерографската и фотокопирна техника, но се прилага и в областта на безвакуумната телевизионна техника, при запаметяващите устройства, рентгеновите дозиметри и при извършване на снимки от космически спътници, предавани директно по електромагнитен път на Земята.

Георги Наджаков е роден в гр. Дупница на 26 декември 1896 г. Учи математика и физика във Физико-математическия факултет на Университета в София.

През 20-те години на ХХ в. започва работа като асистент по физика във Физико-математическия факултет на Софийския университет и специализира в Париж при Пол Ланжвен и Мария Кюри. В лабораторията на Ланжвен във Висшето училище по индустриална физика и химия асистентът Георги Наджаков изследва диелектрици и високоомни полупроводници с електрометрични методи. Физико-математическият факултет на Софийския университет финансира изследванията му в Париж със средства от фонда за научни цели при СУ. На тези изследвания се основават първите му научни

публикации в Годишника на Университета, с които се хабилитира. Георги Нагжаков спечелва конкурса за доцент в Катедрата по опитна физика на Физико-математическия факултет на Университета в София. Декан на Физико-математическия факултет на СУ (1939–1940, 1944–1947), ректор на Софийския университет (1947–1951). Основател на Института по физика на твърдото тяло към БАН, който днес носи неговото име.

През 1937 г. Нагжаков установява неизвестно до този момент явление – под едновременното въздействие на електрично поле и светлина върху фотоелектрично проводими диелектрици и полупроводници възниква постоянна поляризация, която на тъмно се запазва, а при осветяване се разрушава, при което протича деполаризационен ток. Веществата, при които това явление може да се наблюдава, Нагжаков нарича фотоелектрети.

ПРОФ. ДИМИТЪР БАЛАРЕВ (1885–1964)

Проф. д-р Димитър Баларев е основоположникът на българската неорганична химия. Роден е на 27.12.1885 г. в Русе, където завършва гимназия. Следва химия в Софийския университет и след закриването му през 1907 г. продължава образованието си в Загреб, където завършва с докторат. Учителства в родния си град до 1919 г., като през това време публикува в Германия 27 научни труда – главно изследвания върху фосфорните киселини, широко цитирани и до днес. През 1920 е избран за доцент в Катедрата по неорганична и аналитична химия на Софийския университет, от 1924 е извънреден професор и ръководител на Катедрата по неорганична химия, а през 1930 е избран за редовен професор и работи като такъв до 1958 г.

Основните научни изследвания на проф. Димитър Баларев са в областите на реакциите в твърдо състояние, вътрешната адсорбция, строежа и свойствата на реално-кристалните системи и гр., които му донасят световна известност. Създава оригинална теория за дисперсията на строежа на твърдото тяло, наречена с неговото име. В Германия Волфганг Оствалд сравнява тази теория по исто-

рическо значение с класическата теория за електролитната дисоциация, а Баларев – със Сванте Арениус като създател на нова област във физикохимията.

Проф. Димитър Баларев е автор на 187 научни труда, по-голямата част от които са публикувани в чужбина, на две монографии, едната от които е публикувана в Германия през 1939 г., на оригинален учебник по неорганична химия в 2 части, претърпял няколко издания, както и на много ръководства за лабораторни упражнения и за техника на химическите демонстрации.

ПРОФ. ДОНЧО КОСТОВ (1897–1949)

Дончо Костов завършва средно образование в София, а по-късно получава стипендия и заминава за Германия, където завършва агрономство и защитава докторска дисертация в Университета в гр. Хале (1924).

Постъпва като асистент в Агрономическия факултет на Софийския университет, а през 1926 г. получава стипендия от Рокфелеровата фондация и работи в Харвардския университет (Бостън, САЩ) в лабораторията на проф. И. М. Ийтс. По покана на големия руски генетик Н. И. Вавилов в периода 1932–1939 г. Д. Костов работи в Института по растениевъдство в Санкт Петербург и в Института по генетика в Москва, където ръководи Лабораторията по междувидова хибридизация. След завръщането си в България през 1939 г. Д. Костов е последователно или едновременно директор на Централния земеделски изследователски институт и ръководител на Катедрата по дарвинизъм, генетика и селекция при Агрономическия факултет на Софийския университет. През 1947 г. основава Института по приложна биология и развитие на организмите при БАН.

Дончо Костов е един от най-ярките представители на световната генетика в първата половина на XX в., когато се правят някои от най-сериозните фундаментални открития в тази област на науката. Той пръв открива дисковидната структура на гигантските

хромозоми в слончените жлези на винената мушица, използвана като моделен обект в генетиката, с което постулира линейното подреждане на гените в хромозомите. Описва два типа хроматин, с което насочва вниманието на учените към биохимичната природа на хромозомите. Връх в научното му творчество е монографията „Цитогенетика на Nicotiana“ (1942), за която получава международната награда „Бернардини“ за най-добър научен труд по мюлжона.

В края на 40-те години, когато комунистическият режим подчинява българската наука на догмите на марксизма-ленинизма, Костов се осмелява да се противопостави на модната по това време теория на руския биолог Трофим Лисенко, отричаща наследствеността. Започва кампания срещу Костов, обявен заради съвместната си работа с учени от САЩ и Германия за „слуга на империализма и фашизма“, а заради близостта си с пострадалия от Сталинските репресии акад. Вавилов – и за „враг на народа“. Само три месеца след конференцията акад. Костов получава инфаркт и умира на 9 август 1949 г. на 52-годишна възраст.

НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ СЕКТОР

София 1164
бул. Драган Цанков 8
тел: 865-46-86, 866-87-19
<http://nis-su.uni-sofia.bg/>

Научноизследователският сектор (НИС) при СУ „Св. Климент Охридски“ е създаден през 1964 г. от група физици, биолози и геолози. В началото на 1973 г. НИС е закрит поради реорганизация на науката. Последниците обаче са крайно неблагоприятни за Алма матер и през 1978 г. той е възстановен като структурно звено на Университета.

НИС обхваща дейността на академичния състав по организирането, обслужването и извършването на фундаментални и приложни изследвания, консултантска, експертна, технологична и други дейности, осъществявани въз основа на договори.

НИС работи на принципа на стопанската сметка – приходите и разходите на всеки проект се водят на отделна счетоводна партида и разходите са в рамките на приходите. Чрез НИС ежегодно се изпълняват около 300 проекта, от които над 30 са по програми на Европейската комисия и 40–45 са с международни фирми и организации от Европа, Япония и САЩ.

Изследователската дейност обхваща различни области на природните и обществените науки. Особено активни са изявиите в следните области:

- » информационни технологии
- » микробиология и биотехнологии
- » оптоелектроника и лазерна техника
- » синтез на нови органични и неорганични вещества
- » термодинамика и хидродинамика на дисперсни системи
- » физика на плазмата и газовите разряди
- » лабораторни технологии за производство на химикали
- » нанотехнологии и нови материали
- » екология и опазване на природната среда
- » радиоактивно замърсяване в почвата, водата и въздуха
- » регионална геология и геоложко картиране
- » геоинформатика
- » социологически изследвания
- » проблеми на висшето образование
- » религия и църковна история.

НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ ЦЕНТРОВЕ

ЛАБОРАТОРИЯ ПО ИНЖЕНЕРНА ХИМИЧНА ФИЗИКА

София 1164
бул. Джеймс Баучър 1,
Химически факултет
<http://www.lcre.uni-sofia.bg/>

Лабораторията по инженерна химична физика е едно от водещите звена в областта на колоидната наука. Обучава докторанти, предлага перспективна магистърска програма „Компютърно моделиране на инженерно-химични процеси“.

Лабораторията е основана през 1983 г. като част от Химическия факултет на СУ.

Работи в тясно сътрудничество с научни колективи от различни университети и компании в САЩ, Европейския съюз, Япония, Венесуела, Русия. Само след 1990 г. тя е участвала в над 25 проекта. Годишно членовете на Лабораторията публикуват около 20–25 статии в международни научни списания, представят около 12–15 доклада на авторитетни научни форуми и още толкова на специализирани семинари в чужбина. Годишно Лабораторията приема като изследователи по 15–20 чужди учени.

ЦЕНТЪР ПО ТЕХНОЛОГИИ И НА ИНФОРМАЦИОННОТО ОБЩЕСТВО (ЦИТО)

<http://www-it.fmi.uni-sofia.bg/cist/>

Центърът има за цел да подкрепя и развива въвеждането на технологиите на информационното общество. Главната задача на центъра е да създава продуктивни контакти между Университета и средите на бизнеса, сръжжавната администрация, банките, неправителствените организации, като координира ефикасното навлизане на информационни технологии.

ЦЕНТЪР ЗА МЕЖДУРЕЛИГИОЗЕН ДИАЛОГ И ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ НА КОНФЛИКТИ (ЦМД)

<http://nis-su.uni-sofia.bg/cid/>

Центърът за междурелигиозен диалог и предотвратяване на конфликти е основан през 2004 г. Задачата на Центъра е да подкрепя с академични средства междурелигиозния диалог в условията на посткомунистическа България. Чрез различни форми (семинари, конференции, лекции, изследователски проекти) той се стреми да повишава квалификацията на студенти и преподаватели в това интердисциплинарно поле, като по този начин работи за изграждането на експертна общност, работеща за предотвратяването на евентуални конфликти на религиозна основа в обществото.

ГРУПА ПО ФИЗИКА НА ГАЗОВИТЕ РАЗРЯДИ И ПЛАЗМАТА

<http://www.phys.uni-sofia.bg/plasma/>

Групата по физика на газовете разряди и плазмата е колективен проект, включващ учени от Физическия факултет в СУ и Катедрата по приложна физика в Техническия университет – София. Групата работи по множество съвместни проекти с университетите в Бохум и Вупертал, финансирана е от програми на НАТО, фондация „Фолксваген“, фондация „Александър фон Хумболт“ и др.

ЦЕНТЪР ЗА ГЕРМАНСКИ И ЕВРОПЕЙСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ
ZEDES - ГЕРМАНИКУМ

бул. Цариградско шосе 125
бл. 1, ет. 5
тел. (+359 2) 709058
[http://phpweb.tu-dresden.de/
zedes%2Dsofia/2007/bg/index.html](http://phpweb.tu-dresden.de/zedes%2Dsofia/2007/bg/index.html)

Центърът е българо-германско смесено сдружество в областта на висшето образование. Партньори в него са Софийският университет „Св. Климент Охридски“, Техническият университет – Дрезден, и Германската служба за академичен обмен (DAAD). Седалището му е в Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

Основан през юли 2002, ZEDES - Германикум е единствен по рода си център за германски и европейски изследвания в Югоизточна Европа. Неговата цел е подготовката на административни и ръководни кадри от и за региона за различни международни организации в областите икономика, медиуми, право.

Центърът разполага с богата специализирана библиотека и предлага магистърската програма „Германски изследвания“.

ЦЕНТЪР ЗА СОЦИАЛНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ НА ПОЛА

София 1504
бул. Цар Освободител 15
тел. (+359 2) 987 10 46
gender_center@sclg.uni-sofia.bg
[http://www.uni-sofia.bg/resources/gsc/
engl/home/index.html](http://www.uni-sofia.bg/resources/gsc/engl/home/index.html)

Центърът за социални изследвания на пола към Философския факултет на СУ предлага обучение в бакалавърски и магистърски програми, ориентирани към интердисциплинарното изследване на жените и социалното конструиране на пола. Курсовете се предлагат на български и английски език. Преподавателският екип включва над 30 учени от различни факултети на университета, занимаващи се с проблематиката на пола във философията, историята, социологията, антропологията, правните науки, политическите науки и литературата. Лекции в програмата четат изтъкнати специалисти от европейски и американски университети.

Освен с преподаване Центърът е ангажиран и с множество изследователски проекти.

УНИВЕРСИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

София 1043

бул. Цар Освободител 15

тел. (+359 2) 846 75 84

факс (+359 2) 846 71 70

lsu@libsu.uni-sofia.bg

<http://www.libsu.uni-sofia.bg>

Университетската библиотека „Св. Климент Охридски“ е първата университетска и научна библиотека в България. Тя е динамично развиваща се културна и образователна институция, която вече 120 години успешно съчетава утвърдените традиции в библиотечно-информационната сфера с модерните технологии и възможности на съвременното информационно общество. Днес единната система на библиотеката включва централна библиотека и 24 филиални библиотеки към различните факултети, катедри и специалности на Софийския университет.

ИСТОРИЯ

Първото помещение на библиотеката е една стая в софийската Първа мъжка гимназия, където е настанено и самото Висше училище. За втората учебна година е открита и студентска читалня. Сградата на библиотеката, проектирана от архитектите Д. Цолов и

И. Васильов, е построена през 1933 г. със средства от гарението на братята Христо и Евлози Георгиеви. От декември 1934 г. Университетската библиотека „Св. Климент Охридски“ се помещава в тази сграда, обявена за паметник на културата.

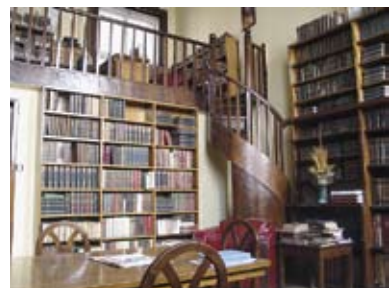
Първоначално фондовете на Университетската библиотека възлизат на не повече от 2577 заглавия. През 1912 г. те вече са 80 000. За обогатяване на фондовете значително допринасят гарените сбирки на големите български учени М. Драгоманов, Ив. Шишманов, Б. Пенев, Л. Милетич, Г. Златарски, А. Иширков и др. През 1925 г. с приемането на Закона за депозита тя става третата библиотека в страната, която получава безплатен екземпляр от всяко издание.

РЕСУРСИ

Днес Университетската библиотека притежава богат многоотраслов фонд, който наброява около 2 100 000 библиотечни единици - научна и учебна литература, редки и ценни издания, периодика, електронни носители на информация и др. Изключително богата е сбирката от старопечатни, редки, ценни и уникални издания. Ежегодно се набавят над 25 000 библиотечни единици и се обслужват повече от 36 000 читатели с над 1 160 000 библиотечни материали.

В Университетската библиотека действа интегрирана библиотечно-информационна система ALEPH с електронен каталог в интернет: <http://ul.libsu.uni-sofia.bg:4501/ALEPH>.

Предлаганите библиотечно-библиографски и информационни услуги са в широк спектър: търсене на информация в традиционните и електронните каталози (ALEPH каталог, Национален свободен каталог на библиотеките при висшите училища и научни организации); ползване на документи в читалните зали и заемане за дома; изготвяне на библиографски и фактографски справки; ползване на бази от данни на CD ROM или в интернет; достъп до разнообразни услуги, предоставяни чрез интернет; поръчване на документи по междубиблиотечно и международно междубиблиотечно заемане и доставка на документи по електронен път; услуги за хора с увреждания; принтиране, копиране и микрофилмиране на документи.

Читалня „Редки, ценни и старопечатни издания“

Студентската читалня на Университетската библиотека през 30-те...

... и днес

УНИВЕРСИТЕТСКО ИЗДАТЕЛСТВО „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

София 1164
ул. Златовръх 30 (ъгъла с Галичица)
uni_press@abv.bg
тел. 868 21 20

Университетското издателство „Св. Климент Охридски“ е създадено през 1986 г. с постановление на МС като звено на Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Задачата му е да създаде собствена за Университета професионална издателска среда, в която да се открият най-значимите научни книги на университетските преподаватели, да се осигури необходимият за обучението на студентите набор от учебници и учебни помагала.

Разгръщането на Университетското издателство и превръщането му в авторитетна научна институция се осъществява в изключително трудна за страната ни и твърде динамична икономическа и културна ситуация. Именно в тези условия Университетското издателство успя да изработи издателска, икономическа и мениджърска стратегия, благодарение на която се превърна не само в една от най-големите издателски структури в България, но и в безспорен авторитет, задаващ моделите и стила в издаването на научни книги.

Университетското издателство публикува и разпространява годишниците на Университета, учебници, монографии, сборници, списания, речници и друга литература във всички области на хуманитаристиката и природо-математическите науки, като осигурява учебната и научната дейност на Университета с необходимите печатни издания и популяризира научните постижения на академичната общност. От есента на 2005 г. Университетското издателство се намира в нова сграда близо до Химическия факултет в кв. „Лозенец“.

ПОРЕДИЦИ

Университетска библиотека

През 2001 г. Университетско издателство възстановява поредицата „Университетска библиотека“, съществувала в периода между двете световни войни. Поредицата има две серии – „Университетска класика“, в която се включват приносни трудове на учени, работещи в СУ, и „Преводна класика“, в която влизат особено важни преводни трудове, крайно необходими за гарантиране на високото качество на обучение и усъвършенстване на специалистите от съответната научна област. От възстановяването на поредицата досега са издадени над 150 тома.

Университетско наследство

Поредицата е създадена по повод 120-годишнината на Софийския университет и ще включва трудове на бележити учени, обвързали живота и научната си дейност с Университета. Томовете ще имат специално оформление, а текстовете ще бъдат снабдени с богат илюстративен и информационен материал.

Годишник на Софийския университет

„Св. Климент Охридски“

Годишникът на СУ е официалното периодично издание на Софийския университет с над стогодишна история. Започва да излиза през 1905 г., като има официален дял, в който се публикуват речите и отчетите на ректорското ръководство и разписанието на лекциите за годината, и неофициален отдел, предназначен за научни публикации. Материалите в този отдел започват да излизат в отделни книжки, съответстващи на отделните факултети на Университета.

Други поредици на УИ „Св. Климент Охридски“:

Види университетски учени, Идеи, Архив, Lingua, Britanica.

ЕЛЕКТРОННИ ИЗДАНИЯ

Развитието на интернет и новите информационни технологии стимулира появата на множество електронни академични издания. Съчетанието между по-ниски разходи (в сравнение с традиционните хартиени издания) и улеснения достъп прави този сектор на академичната публичност изключително динамичен и бързо развиващ се.

АНАМНЕЗИС

<http://www.anamnesis.info/>

Исторически портал и електронно списание.

ПРОЕКТОРИЯ

<http://projectoria.org/>

Философско електронно списание и дискуссионен форум.

LITTERA ET LINGUA

<http://www.slav.uni-sofia.bg/liliJournal/>

Електронно списание на Факултета по славянски филологии.

ЛИТКЛУБ

<http://www.litclub.com/>

Електронен вестник и виртуална библиотека, посветени на българската литература.

КРИТИКА.БГ

<http://www.kritikabg.com/>

Електронно издание за изкуства, общество и критика.

АУДИТОРИУМ

<http://art.bg/auditorium/>

Електронно издание за университетска култура.

УНИВЕРСИТЕТСКИ ИЗЧИСЛИТЕЛЕН ЦЕНТЪР

София 1164
бул. Джеймс Баучър 5
тел. (+359 2) 8161 (551, 464)
факс (+359 2) 868 74 22
info@ucc.uni-sofia.bg

Университетският изчислителен център (УИЦ) е създаден през 1972 г. и е едно от самостоятелните основни звена в СУ „Св. Климент Охридски“. УИЦ обслужва и осигурява със средства на информационните технологии (ИТ) компютърната и комуникационната инфраструктура на всички факултети и административно-управленски подразделения на Софийския университет. Прегоставя компютърни ресурси на всички факултети в университета, както и консултации, документация и всичко необходимо за ефективно им използване. Отговорен е за проектирането, изграждането и поддържането на Университетската компютърна мрежа (УКМ) и нейното свързване към интернет и други национални и международни академични мрежи. Компютърните услуги са достъпни за всички студенти, аспиранти, специализанти и преподаватели, като се осигурява поддръжка на системите за изследователска дейност и за учебния процес. Специалисти от УИЦ участват активно в национални и международни проекти и осигуряват специализирани ИТ дейности и услуги на екипи от СУ по международни образователни и научноизследователски програми.

За изграждане на основните мрежови и информационни ресурси се използват техника и системи на световните технологични лидери Cisco Systems, HP, IBM, MS, 3Com, като центърът се стреми да развива и поддържа сътрудничество и партньорство в рамките на техните образователни и академични програми. От началото на 2001 г. към УИЦ функционира Локална мрежова академия, която е част от споразумението на СУ по академичната програма на Cisco Systems за създаване и поддържане на регионални и локални образователни центрове и лаборатории за обучение на студенти и специалисти по мрежови и компютърни технологии.

УНИВЕРСИТЕТСКИ МУЗЕИ

МУЗЕЙ ПО ПАЛЕОНТОЛОГИЯ И ИСТОРИЧНА ГЕОЛОГИЯ

В подкуполното пространство на северното крило на Университета се намира Музеят по палеонтология и исторична геология. Уреден е в навечерието на конгреса на Карпато-балканската геоложка асоциация през 1965 г. Наред с тематичните колекции от фосили на различни автори в музея се съхраняват и геоложки карти. Колекцията от геоложки карти е единствената в България.

Централно място, непосредствено срещу входа, е отредено на гордостта на палеонтолозите – реставрирания скелет на род Дейнотериум (*Deinotherium thracensis* Nikolov). Импозантният скелет (7 м дължина и 4,20 м височина), изграден от автентично запазени кости (повече от 90%), привлича интереса на посетителите. Скелетът е намерен през 1965 г. край с. Езерово, Пловдивско. От разкриването му до днес дейнотериумът предизвиква огромен интерес на посетители и медици. Копие на оригинала (в мащаб 1:10) е излагано на редица международни изложения. Сред получените многобройни отличия най-престижен е златният медал от панаира във Виена.

В музейната зала са оформени две различни експозиции – по палеонтология и исторична геология.

МУЗЕЙ ПО МИНЕРАЛОГИЯ, ПЕТРОГРАФИЯ И ПОЛЕЗНИ ИЗКОПАЕМИ

Началото на минерално-геоложка сбирка е поставено през 1897 г. от проф. Георги Златарски, който успява да издейства прехвърлянето на погредената минералогична сбирка на Министерството на търговията и земеделието във Висшето училище. С годините колекцията е обогатявана с образци от България и чужбина (от Женева, Париж, от фирмата за геоложки пособия на г-р Кранц и пр.). Днес учебно-научният музей по минералогия, петрография и полезни изкопаеми при Софийския университет „Св. Климент Охридски“ включва над 20 000 броя образци. От 1952 г. той се помещава в подкуполното пространство на южното крило на Университета и е отворен за посещения с познавателно-образователен и научен характер.

МУЗЕЙ НА СУ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

Идеята за музей на Софийския университет е много стара, но постоянна експозиция се появява едва през 1998 г. по повод 110-годишнината на Университета. За нуждите на музея е адаптирано подкуполното пространство в североизточния край на северното крило на Университета (VI блок). Архитектурната адаптация е дело на сдружението „Мостове“ на българите, живеещи в чужбина.

Музейният фонд съдържа разнообразни веществени, документални, художествени и фото материали. Съществена част от тях са погредени в постоянна експозиция, разположена в 6 неголеми зали и централно предверие в тематично-хронологичен ред.

Освен чрез средствата на представителното експониране на музейните материали историята на Университета е пресъздадена и в богата мултимедийна презентация. В компютърната мрежа са въведени и представени в художествено оформен дизайн около 600 кадъра с разнообразен исторически материал.

През годините музеят се утвърждава като институция в

Експозиция на университетските символи

структурата на Университета чрез разнообразните си инициативи – временни изложби, рекламна, издателска, образователна, събирателска, научноизследователска и информационна дейност. Веднъж годишно излиза бюлетин на музея под название „MUSEUM“.

АСТРОНОМИЧЕСКА ОБСЕРВАТОРИЯ

През 1894 г. в държавни сгради на територията на Борисовата градина е създадена Астрономическата обсерватория при Висшето училище под ръководството на титуляра на Катедрата по астрономия от 1893 г. проф. Марин Бъчеваров (пет пъти декан на Физико-математическия факултет и два пъти ректор на Висшето училище и Университета). Вече 110 години обсерваторията продължава да функционира безотказно. Под големия купол се намира телескопът от 1897 г., първият на Балканите и един от най-големите в Европа. Произведен е в Ирландия и е дарен на обсерваторията от тогавашния български монарх – княз Фердинанд. В най-ново време обсерваторията участва в програмата „Интеркосмос“ и в други международни програми. През 1969 г. е публикуван каталог, съдържащ данни на около 10 000 наблюдения за около 300 звезди. Прикътани сред високите дървета на съвременния парк, ниските сгради на обсерваторията убягват днес от погледа на минувача. Но по-възрастните софиянци все още по навик поглеждат часовника върху старата сграда, превърнал се в еталон за точно време в столичния град през първата половина на XX в.

Обсерваторията
в началото на века

УНИВЕРСИТЕТСКИ БОТАНИЧЕСКИ ГРАДИНИ

През 1889 г. назначеният от общината градски градинар и паркостроител, швейцарецът Даниел Неф, огражда мястото около Докторския паметник, наричано първоначално площад „Цар Освободител“, и го залесява с храсти и цветя. По-късно – през 1892 г., неговият син Карл Неф, също паркостроител, създава в двора на Първа мъжка гимназия, превърната във Висше училище, ботаническа градина към специалност Ботаника при Университета. В нея се водят занятията на студентите ботаници. Около 1896 г. започва преустройство на градината около Докторския паметник във втора ботаническа градина. Определя се подходяща растителност, проектират се нови алеи и кътове, прави се алпинеум. Засадени са множество дървета, храсти и растения, доставени от чужбина. Мястото е отстъпено на Университета от Столичната община при условие градината да е достъпна за посещения от гражданството. Поради липса на средства за поддръжка на две градини през 1936 г. Университетът връща градината на общинската управа. За университетски нужди остава ботаническата градина в двора на Първа мъжка гимназия, развита като разсадник и цветарник.

Днес освен Ботаническата градина в София в структурата на Софийския университет влизат и ботаническата градина в Балчик, и Ботаническата градина-екопарк във Варна.

УНИВЕРСИТЕТСКА БОТАНИЧЕСКА ГРАДИНА – СОФИЯ

София 1000
ул. Московска 49, ПК 157
тел./факс 988 17 97
kkossev@ucc.uni-sofia.bg
<http://forum.uni-sofia.bg/ubg/>

Университетската ботаническа градина е разположена в центъра на София в непосредствена близост до паметника на Левски. Тя е създадена през 1892 г. от първия български професор по ботаника г-р Стефан Георгиев. На откриването е засаден дъб, в чиито корени цар Фердинанд заравя златна монета. Днес този дъб радва с величествената си корона очите на деца и възрастни. Гостите на

Ботаническата градина се наслаждават на красиви тропични видове, многообразни колекции от кактуси, впечатляващи орхидеи, папрати и бромелии, както и на богати колекции от божури, клематиси и луковични цветя, множество дървесни и храстови видове.

Тук се отглеждат и две метасеквои. Те са открити като вид и пренесени в България от акад. Николай Стоянов. Древното гинко пък е представител на растителността от палеозойската ера. В родината си Китай то се отглежда като

свещено дърво, а в Ботаническата градина впечатлява посетителите с интересните си ветрилоподобни листа, особено красиви през есента, когато са обаяни в ярко жълт цвят.

Обща площ – 5 дка, оранжерии – 500 кв. м. Растителните колекции наброяват около 1500 вида. Оранжерията разкрива красотата на тропиците с богато многообразие на орхидеи, папрати, бромелии. Градината разполага и с колекция от кактуси, божури, клематиси, луковични цветя и множество дървесни видове и храсти.

Изглед от Ботаническа градина – София. На заден план сградата на бившата Първа мъжка гимназия

Дъбът, засаен от княз Фердинанд при откриването на Университетската ботаническа градина през 1892 г.

УНИВЕРСИТЕТСКА БОТАНИЧЕСКА ГРАДИНА – БАЛЧИК

Балчик 9006, ПК 56
тел. (0579) 72 338
факс (0579) 76 197
ubg_balchik@yahoo.com

Университетската ботаническа градина в Балчик е създадена през 1955 г. в съседство с лятната резиденция на бившата румънска кралица Мария. На нейното изграждане и опазване са се посветили учени със световна известност, сред които и акад. Даку Йорданов. Днес тя е разположена на площ от около 65 дка и се гордее с втората по големина в Европа колекция от едрогабаритни кактуси.

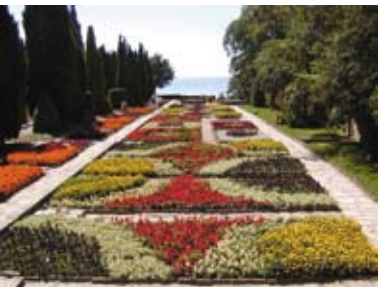
Университетската ботаническа градина в Балчик е определена за спасителен център за конфискувани на границата растителни видове по Вашингтонската конвенция (CITES).

Ботаническата градина в Балчик е също и единствената ботаническа градина у нас, която изгражда и развива специални алеи за хора с двигателни и зрителни затруднения. Там незрящите могат да се запознаят с растенията посредством специални табели, написани с брайлово писмо, и да добият пълноценни впечатления от градината.

Колекцията от растителни видове, донесени от цял свят, е разположена на площ от 16 акра. Общият брой на растителните видове, отглеждани в градината, надхвърля 2500 броя. Те принадлежат към 85 семейства и 800 рода и разкриват невероятно разнообразие от видове и форми. Колекцията от палми включва 33 вида, някои от които на повече от 50 години.

Една от най-големите атракции е колекцията от гигантски кактуси, растящи на открито от април до октомври.

Част от растителното разнообразие са и екзотичните растения: бонбонено дърво, моливно дърво, метасеквоята. Сред най-красивите растения в градината са водните лилии, магнолиите, както и великолепно аранжираната колекция от едногодишни растения на входа.

УНИВЕРСИТЕТСКА БОТАНИЧЕСКА ГРАДИНА – ВАРНА

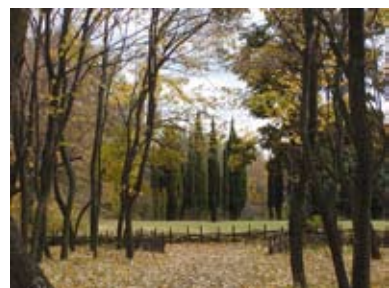
Варна 9006, к.к. „Св. св. Константин и Елена“
тел. (052) 36 19 40
факс (052) 36 19 46
sugarden@techno-link.com

Ботаническата градина във Варна хармонично съчетава изкуствени и естествени екосистеми. Тя е създадена през 1977 г. на територията на съществуващ разсадник, а от 11 май 2002 г. е отворена за посещение и е обявена официално за първия в страната и на Балканите екопарк с обща площ 90 акра. Паркът предлага богато разнообразие от екзотични дървета и храсти – повече от 250 вида от четири континента.

Някои от най-популярните видове в градината са: конският кестен (*Aesculus hippocastanum*), отглеждан от XV в., а днес записан в Червената книга като застрашен вид, и испанската ела (*Abies pinsapo*), естествено разпространена на съвсем ограничена площ единствено в провинция Малага; пинията (*Pinus pinea*) – известна със своите изключително едри семена – в един килограм се съдържат около 1500 броя; мамонтовото дърво (*Sequoiadendron Giganteum*) – гигантът сред дърветата; метасеквоята; гинко-билоба – последният оцелял вид от семейството Гинко, наречен още от Дарвин „вкамелост от преди 150 млн. години“; величествената юка (*Yucca gloriosa*); влакнестата юка (*Yucca gloriosa*); ленкоранската албиция и много други.

В оранжерии се отглеждат повече от 600 екзотични растителни вида. Броят им ежесечно се увеличава, тъй като градината участва със своите колекции в международен обмен на семена, познат повече като Семенна банка, което дава възможност за комуникация и обмен на ценни видове с ботанически градини от повече от 20 държави по света.

Розовата градина (Розариум) е едно от най-красивите места в цялата ботаническа градина, където се отглеждат 32 вида хибридни рози. В миналото розите били отглеждани в Сирия, Вавилон, Гърция. Днес те се отглеждат основно в два региона и България е един от тях.

СТУДЕНТИ

ПРИЕМ

В Софийския университет „Св. Климент Охридски“ могат да кандидатстват за всички специалности и форми на обучение лица, които имат завършено средно образование, даващо им право да продължат обучението си във висши училища. Кандидатстването се извършва чрез полагане на конкурсни изпити или с оценки от държавни зрелостни изпити, положени през 2008 г. Местата за прием на студенти се утвърждават ежегодно от Министерския съвет.

Класирането на кандидатите се извършва на етапи по низходящ състезателен бал по реда на посочените специалности и форми на обучение (редовна и заочна) и в съответствие с предварително обявените места по специалности, форми на обучение, квоти и категории (мъже и жени).

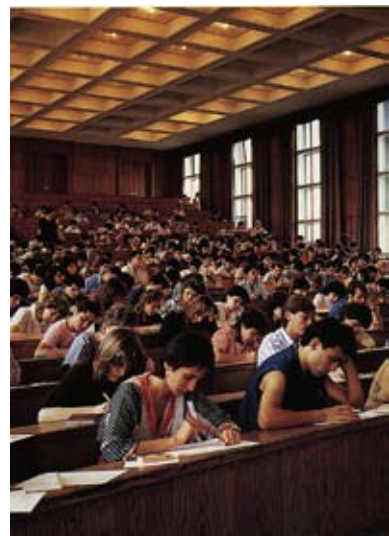
По реда на правилника за приемане на български граждани за студенти в СУ „Св. Климент Охридски“ могат да кандидатстват:

1. Български граждани и граждани на Европейския съюз и Европейското икономическо пространство.

2. Чуждестранни граждани, ако отговарят на едно от следните условия:

- имат статут на постоянно пребиваващи на територията на Република България;
- имат статут на бежанци;
- са от българска народност, удостоверена по реда на Постановление №103 на Министерския съвет от 1993 г. за осъществяване на образователна дейност сред българите в чужбина.

Съгласно решение на АС на СУ „Св. Климент Охридски“ кандидат-студенти от страните на Европейския съюз и на Европейското икономическо пространство, които не полагат кандидатствателски изпити (т.е. не изпълняват изискванията по чл. 68, ал.6 от ЗВО), заплащат такса на обучение 3300 евро годишно.

ЧУЖДЕСТРАННИ ГРАЖДАНИ

За студенти във висшите училища на Република България по реда за прием на чуждестранни студенти могат да кандидатстват граждани, които притежават документ за завършено средно образование, осигуряващо им достъп до обучение във висшите училища на страната, в която е придобито средното образование.

За докторанти могат да кандидатстват лица с придобита образователно-квалификационна степен „магистър“. Лица, завършили чуждестранни висши училища, могат да кандидатстват, след като придобитото висше образование им бъде признато по реда на Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование.

Чуждестранни граждани могат да кандидатстват във висшите училища на Република България:

1. В изпълнение на междуправителствени спогодби за образователен, научен и културен обмен.
2. Съгласно актове на Министерския съвет.
3. Срещу заплащане на такси за обучение.

Задължително условие за всички чуждестранни граждани, кандидатстващи в Софийския университет и непреминали подготвителен курс в Катедрата по български език като чужд (ФСЛФ) и в Департамента за езиково обучение, е да имат успешно положен Стандартизиран тест по български език – ниво В2.

СОЦИАЛНО-БИТОВО ОБСЛУЖВАНЕ

София 1700
Студентски град, бл. 42, вх. Б
тел. (+359 2) 963 42 38
sbo@uni-campus.net
<http://uni-campus.net/university.php>

Поделение „Социално-битово обслужване“ е създадено през 1991 г. Задачата му е да се грижи за поддръжката на университетските общежития и столове, предназначени за студентски нужди. Поделението разполага с 6300 легла в общежитията (блокове 41, 42, 8, 17, 18, 50А, 50Б и 51) и 3 студентски стола, в които средно дневно се хранят около 3000 души.

СТУДЕНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ И ФОРУМИ

СТУДЕНТСКИ СЪВЕТ

бул. Цар Освободител 15
Тунела на Ректората,
срещу новото Яйце
<http://www.studenti-su.org/>

Студентският съвет е официалната организация, защитаваща интересите на обучаващите се в СУ „Св. Климент Охридски“. Състои се от представителите на студентите и докторантите в Общото събрание на СУ „Св. Климент Охридски“. Студентският съвет участва в управлението и контрола на студентските обществени и столове, извършва проучвания, анкети и изслушвания по въпроси, засягащи академични или студентски интереси, подпомага дейността на специализираните студентски общности с идеална цел, организира спортни мероприятия и др.

УНИВЕРСИТЕТСКИ ТЕАТЪР @АМА @АТЕР

бул. Цар Освободител 15, стая 24А
 тел.: 9308339, 8314876, 718317,
 0887611132, 0888605162
 e-mail: almaalter@yahoo.com,
 alteralma@data.bg

Театърът на Софийски университет е основан през 1968 г. По идеологически съображения след това е закрит. През 2000 г. бива възстановен по инициатива на Ректора на СУ проф. д-р Боян Биолчев. Театърът се ръководи от своя основател – режисьора Николай Георгиев, който винаги е бил в авангарда на българския експериментален театър. Театър @ама @алтер е синкретичен, авторски, неконвенционален, интерактивен и гързък. Университетският театър е отворена структура, достъпна за всички студенти от всички специалности.

На 21 май 2008 г. бе открита изцяло обновената камерна зала на Студентския театър, оборудвана с най-модерно и изцяло дигитализирано осветление и озвучаване. Театърът получи своя дом благодарение на предишното и настоящото ректорско ръководство, както и на финансовата помощ на посолството на Република Гърция.

Представление на студентския театър в Аулата на Ректората

БИЗНЕС КЛУБ

София 1113
 бул. Цариградско шосе 125
 бл. 3, стая 106
 тел. 02/971 10 02/вътр. 379
 bisclub@feb.uni-sofia.bg
<http://www.bisclub.org/index.php>

Бизнес клуб – Софийски университет „Св. Климент Охридски“, е студентска организация, която си поставя за цел да подпомага професионалната квалификация и реализация на студентите от СУ

„Св. Климент Охридски“ и да поддържа връзките между завършилите Стопанския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“.

Бизнес клуб е основан през 1997 г. по идея на гост-лекторите в Стопанския факултет Кенет Кофорг и Бърнард Морин. Бизнес клуб спечелва финансиране за пилотния си проект CV Book 98 по програма на фондация „Отворено общество“. От началото на 2002 г. организацията е официален партньор на Министерството на икономиката по програмата за подобряване на икономическото образование у нас „Българската мечта“. Бизнес клуб стана член на Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България – КРИБ, през 2003 г., а от 2005 г. е член на инициативата „Глобален договор“ към UNDP. През 2004 г. Бизнес клуб печели финансиране за цялостната си дейност за академичната 2004/2005 г. Това дава възможност за осъществяването на най-големия проект на Бизнес клуб – Виртуалния кариерен център www.cvbook.com.

СТУДЕНТСКИ КЛУБ НА ПОЛИТОЛОГА

skp@bgpolicy.com

<http://skp.bgpolicy.com/>

Студентският клуб на политолога е учреден през 2008 г. Независимо, непартийно, доброволно сдружение с нестопанска цел на студенти по политология от Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Обединението цели получаване на висококачествено образование и издигане на престижа на специалност Политология във Философския факултет на СУ. Клубът работи за повишаване на качеството на българското висше образование, за развитието и напредъка на политологията като наука и професия.

АСОЦИАЦИЯ НА СТУДЕНТИТЕ ПО СОЦИОЛОГИЯ

София 1113

бул. Цариградско шосе 125, бл. 4, ст. 428

sociologyclub@abv.bg

<http://assu.eu/>

Асоциацията на студентите по социология в СУ „Св. Климент Охридски“ (АСССУ) е неправителствена организация, учредена през 2002 г. от група студенти в Катедрата по социология. Член е на ESSA (European Sociology Students' Association). Асоциацията разработва и реализира научни проекти, организира публикации, кампании и други видове представяния на социологически идеи, сътрудничи с други български обществени и научни организации в областта на хуманитаристиката, установява и поддържа отношения със студентски и научни организации и сдружества с аналогични цели от България и чужбина, предоставя информация за обучение в чужбина, стажове, обмен на студенти, кандидатстване по проекти.

СПОРТ И ОТДИХ

Софийският университет спортува

ДЕПАРТАМЕНТ ПО СПОРТ

София 1504

бул. Цар Освободител 15

тел. (+359 2) 9308 435, 944 27 49

През 1949 г. към СУ „Св. Климент Охридски“ е създадена Катедра по физическо възпитание с петима преподаватели, които провеждат организирани занимания по лека атлетика, гимнастика и плуване. Постепенно спортната програма се разширява и в момента включва над 20 вида спорт. Департаментът ползва за своята

дейност стадион „Академик“, стадион „Гео Милев“, зала „Хр. Ботев“, Зимен дворец, салон „Спортни игри“ в Биологическия факултет, тенис кортове „Академик“, басейн „Магара“.

Към момента в Департаментта по спорт работят 17 преподаватели. Годишно в Департаментта посещават занятия над 6000 студенти от различните факултети на СУ.

Университетският отбор по баскетбол – мъже

Университетският отбор по волейбол – жени

Университетският отбор по футбол

СПЕЦИАЛНОСТИ

Департаментът обучава студенти от всички факултети на СУ „Св. Климент Охридски“ по утвърдени учебни програми в следните спортове: аеробика, айкудо, акробатичен рокендрол, баскетбол, бокс, волейбол, джогинг, джудо, кинезитерапия (йога), каланетика, лека атлетика, плуване, ски алпийски дисциплини, спортно катерене, стрелба с лък, тенис, туризъм и ориентирание, фехтовка, фитнес, футбол, хангбал, шахмат.

Преподавателите по спорт осъществяват селекцията и ръководството на представителните университетски отбори, които вземат участие в състезания на различни нива (студентски, републикански и държавни първенства, в различни по характер спортни прояви у нас и в чужбина). От 2002 г. Софийският университет има представителен отбор по голбал (спорт за хора с нарушено зрение), който участва в международни състезания с успешно класиране.

През юбилейната 2008 г. Департаментът организира два международни турнира (плажен волейбол и джудо), както и участието на осем представителни отбора със студенти от СУ на международен турнир в Истанбул.

Студенти на Софийския университет триумфират на Международния студентски спортен фестивал в Истанбул, 2008 г.

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

1504 София, бул. Цар Освободител 15
тел.: (+359 2) 9308
<http://www.uni-sofia.bg>

Ректор	проф. гин Иван Илчев (+359 2) 9873 996 rector@uni-sofia.bg
Зам.-ректор по научна и международна проектна дейност	проф. гмн Негю Попиванов (+359 2) 8465 039 intprojects@vice-rector.uni-sofia.bg
Зам.-ректор по учебната дейност – образователно-квалификационна степен „бакалавър“	г-ца Мария Шишиньова (+359 2) 9443 656 bachelors@vice-rector.uni-sofia.bg
Зам.-ректор по учебна дейност – образователно-квалификационна степен „магистър“ и докторска степен	г-ца Недялка Видева (+359 2) 9881 074 masters@vice-rector.uni-sofia.bg
Зам.-ректор по стопанска и инвестиционна дейност	проф. г-н Иван Петков (+359 2) 9876 952
Зам.-ректор по информационни дейности и администрация	г-ца Желю Дечев Владимиров (+359 2) 9434 319 infoadmin@vice-rector.uni-sofia.bg

СЪДЪРЖАНИЕ

120 години Софийски университет – 120 години висше образование в България	6
Защо празнуваме?	9
Българската Алма матер	17
История	19

УЧЕБНА ДЕЙНОСТ

Ректорат	22
Исторически факултет	26
Факултет по славянски филологии	29
Факултет по класически и нови филологии	32
Юридически факултет	35
Философски факултет	36
Факултет по педагогика	39
Геолого-географски факултет	41
Най-старите сгради на Университета	44
Факултет по журналистика и масови комуникации	46
Богословски факултет	49
Кампус „Лозенец“	51
Факултет по математика и информатика	53
Физически факултет	56
Химически факултет	58
Биологически факултет	60
Медицински факултет	62
Кампус „Изток“	64
Стопански факултет	65

Факултет по начална и предучилищна педагогика	68
Департамент за езиково обучение	71
Софийският университет в полите на Витоша	73
Департамент за информация и усъвършенстване на учители	74
Център за славяно-византийски проучвания „Проф. Иван Дуичев“	76

НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Имена на XX век	80
Научноизследователски сектор	85
Научноизследователски центрове	86
Университетска библиотека	90
Университетско издателство „Св. Климент Охридски“	92
Електронни издания	94
Университетски изчислителен център	95
Университетски музеи	97
Университетски ботанически градини	100

СТУДЕНТИ

Прием	105
Социално-битово обслужване	107
Студентски организации и форуми	108
Спорт и отдих	112

120 години Софийски университет
„Св. Климент Охридски“
Традицията да бъдеш първи

Българска

Първо издание

Съставител Бойко Пенчев

Редактор Парка Атанасова

Художествено оформление Красимир Терзиев

Фотограф Владислав Госпоинов

Формат 70x100/16

Печатни коли 7,5

Университетско издателство „Св. Климент Охридски“